СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CX П'ЯТНИЦЯ, 12 ВЕРЕСНЯ 2003 РОКУ ЧИСЛО 37 VOL. CX FRIDAY, SEPTEMBER 12, 2003 No. 37

Ірак – головний фронт боротьби з тероризмом

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Президент Джордж Буш виступив 7 вересня зі зверненням до народу стосовно ситуації в Іраку, війни з тероризмом і обгрунтуванням військової присутности США в Іраку.

Виступаючи на американському телебаченні, Дж. Буш назвав Ірак „головним фронтом боротьби з тероризмом", але застеріг, що для перемоги необхідні час та жертви. Президент не сказав нічого стосовно часу перебування збройних сил США в Іраку, а також не згадував і про те, скільки коштуватиме ця військова акція та окупація. Президент натомість підкреслив, що країни-члени ООН мають нагоду і обов'язок взяти ширшу участь у побудові вільного і демократичного Іраку. Він закликав ООН та міжнародну громадськість взяти на себе більшу відповідальність у виконанні цього завдання. Джордж Буш зокрема сказав:

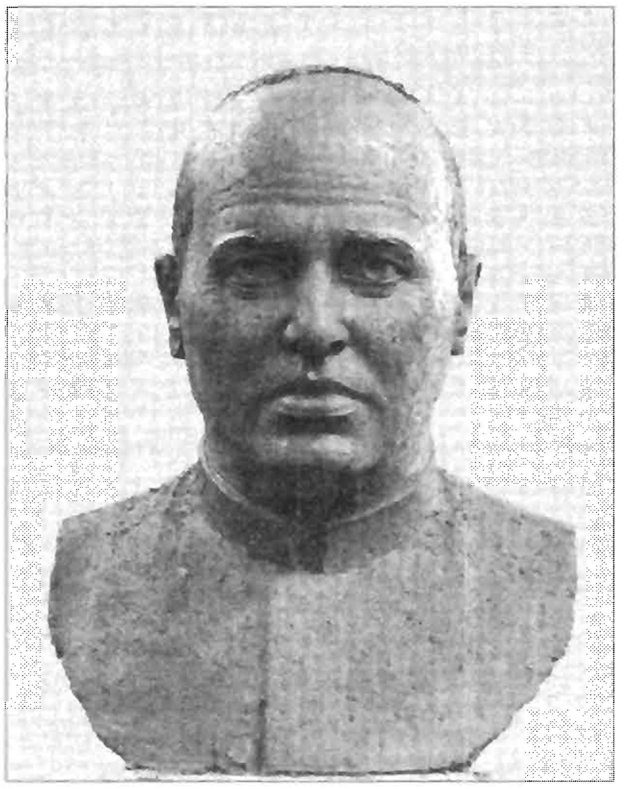
„ Деякі країни прагнуть чіткого дозволу Ради Безпеки ООН, перш ніж погодяться надати свої війська. Я доручив секретареві Державного департаменту Колінові Павелові подати проєкт нової резолюції до Ради Безпеки, яка б дозволяла створити міжнародний військовий корпус під керівництвом Америки. ...Ми не можемо дозволити, аби наші колишні розбіжності завадили нашим обов'язкам. Терористи в Іраку напали на представників цивілізованого світу, і дати їм відсіч - це завдання цивілізованого світу. Члени ООН мають нагоду і обов'язок взяти ширшу участь у побудові вільного і демократичного Іраку".

Президент Дж. Буш повідомив, що звернеться до Конґресу з проханням надати 87 мільярдів долярів для відновлення Іраку та для фінансування антитерористичної акції в Афганістані.

Оглядачі розглядають виступ Дж. Буша, як спробу заволодіти політичною ініціятивою за умов, коли американське суспільство занепоко-

(Закінчення на стор. 4)

„Свободі" - 110 років

„Гей, брати, до чину...
Та щирого труду –
Во ім'я науки
Для нашого люду".

о. Г. Грушка

о. Григорій Грушка видав перше число „Свободи" 15 вересня 1893 року. На фотографії – погруддя о. Грушки, яке стоїть на оселі УНСоюзу Союзівка. Автор погруддя – видатний скульптор Михайло Черешньовський.

ВР і уряд скептично ставляться до ЄЕП

КИЇВ. – Договір про створення Единого економічного простору (ЄЕП) має бути підписано у вересні. Але заступник голови Верховної Ради України Олександер Зінченко вважає неприйнятними ряд положень проєкту Угоди про створення Єдиного економічного простору. 7 вересня заступник голови ВР України О. Зінченко заявив, що він вважає проблематичним ратифікацію у Верховній Раді угоди про створення ЄЕП з участю України, Росії, Білорусі та Казахстану, підписання якого планується на 18-19 вересня на зустрічі СНД у Ялті. Деякі оглядачі вважають, що в представленому вигляді документ суперечить багатьом системним законодавчим актам України.

На думку О. Зінченка пропонований документ суперечить Конституції України оскільки передбачає створення наднаціонального органу управління, якому має підпорядковуватися Україна, та призведе до створення єдиного митного союзу ЄЕП, що суперечитиме інтеграції України в ЕС та СОТ.

Раніше чільний представник українського зовнішньополітичного відомства сказав, що пляноване об'єднання чотирьох пострадянських держав у Єдиний економічний простір має бути лише допоміжним проєктом у курсі на інтеграцію з Европою.

Перший заступник міністра закордонних прав Олександер Чалий сказав, що український парлямент, торкаючись створення ЄЕП, постановив, що Україна може брати участь у тому об'єднанні лише доти, доки це не суперечить її европейському курсові. О. Чалий сказав, що на практиці це означає, що українці зацікавлені лише у створенні зони вільної торгівлі, але не можуть погоджуватися на створення митного союзу, наднаціональних органів та спільної валюти.

(Закінчення на стор. 4)

Російські дипломати заперечують визнання Великого голоду 1932-33 років геноцидом

Мирослава Ґонґадзе

ВАШІНҐТОН. – У Сенаті США триває збір підписів законодавців на підтримку резолюції , яка визнає Великий голод 1932-1933 років геноцидом проти українського народу. Українська громада, активно підтримуючи цю резолюцію, зустрілася з неочікуваними проблемами. Російське посольство у Вашінґтоні виступило проти прийняття такої резолюції.

Орест Дейчаківський, радник Гельсінської Комісії, розповів про декілька перешкод, які покищо ускладнюють процес прийняття цього важливого документу. Перш за все, це намагання російських дипломатів у Вашінґтоні протидіяти цьому процесові. Російський уряд не лише виступає проти визнання Голодомору 30-их років геноцидом, але й висловив свою позицію американському урядові. З достовірних джерел стало відомо, що російська сторона намагається переконати як Державний департамент США, так і законодавців не підтримувати прийняття резолюції.

Прес-секретар російського посольства Євген Хоришко з цього приводу заявив: „Ми категорично не погоджуємось з такою оцінкою голоду в Україні тридцятих років. Багато аспектів реалізації політики радянського керівництва того часу на чолі зі Сталіним були трагічними для багатьох народів на території СРСР, не тільки для українців, але й для росіян, естонців, чеченців, казахів, кримських татар і багатьох інших. У даному випадку американські законодавці досить довільно дають політичні оцінки з далекосяжними наслідками. Це свідчить про нерозуміння американськими законодавцями самої юридичної суті терміну „геноцид". Ще раз хочу підкреслити, що російська сторона категорично не погоджується з оцінками, які закладаються в резолюцію американських законодавців", – каже Євген Хоришко.

Російські дипломати не підтримують визнання Голодомору геноцидом навіть у випадку, якби у резолюції було вказано, що політика Сталіна була геноцидом проти самого російського народу. Та, незважаючи на позицію росіян, збір підписів у підтримку резолюції, внесеної сенатором Найтгорсом Кембелом триває.

Орест Дейчаківський, радник Гельсинської комісії, співголовою якої є сенатор Н. Кембел, розповів, що вже вдалось зробити у цьому напрямку. „Сім сенаторів погодились бути спонсорами даної резолюції, і це означає, що вони конкретно підтримують цю резолюцію. Дуже важливо назбирати якнайбільше підписів на підтримку. Українська громада тепер починає включатися у цей процес, люди дзвонять сенаторам, пишуть листи, надсилають „імейли", закликаючи своїх сенаторів підтримати цю резолюцію. Я думаю, що ця резолюція є важлива, оскільки у ній вперше дуже конкретно говориться, що Голодомор – це геноцид. Були резолюції в Конгресі і перед тим про голодомор, але ніякі з них так чітко не говорили про те що Голодомор – це таки геноцид", - каже О. Дейчаківський. На сьогодні сенатську резолюцію з приводу Голодомору підтримали сенатори Джордж Войнович, Майк Де Вайн, Річард Дурбін, Джордж Ален, Френк Лавтенберґ та Норм Колеман.

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

„Свободі" - 110 років

1903 рік

„...Кожний член Союзу повинен носити відзнаку Союзу і навіть перед чужими гордитися своєю рідною організацією й ніколи не встидатися признати, що він є Русином! Так само орган Союзу „Свобода" повинен не тільки сам читати, але повинен давати читати і нечленам, а особливо повинен посилати своїм до старого краю, щоб і там знали, що ми тут живемо і розвиваємося та й про народну справу в краї дбаємо...".

„Свобода", 17 вересня

Напрям – на дружбу з Америкою

КИЇВ. – Під час своєї першої зустрічі у новій якості зі співробітниками новопризначений міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко, який 8 вересня прибув зі США до Києва, у своїй діяльності підтримуватиме курс на европейську та евроатлантичну інтеграцію, а також приділятиме увагу американському напрямкові. Тепер міністер сконцентрований на підготуванні до заходів, які очікуються найближчим часом. Передусім, це візита до України члена Европейської комісії Гінтера Фергойгена, зустріч СНД, а також 58-ма сесія Генеральної асамблеї ООН, в якій візьме участь делегація України. У Вашинґтоні Секретар Державного департаменту США Колін Павел 5 вересня заявив, що він особисто готовий підтримувати активний і відкритий діялог з новим міністром закордонних справ України Костянтином Грищенком. Про це йшлося під час зустрічі К. Павела та К. Грищенка 4 вересня у Вашінґтоні. К. Павел підтвердив зацікавленість Уряду Президента США Джорджа Буша в подальшому оновленні повноцінного партнерства з Україною. За його словами, Україна – надзвичайно важлива країна як для Европи, так і для США.

Записи І. Гончарова – автентичні

КИЇВ. – Графологічною експертизою встановлено, що записи екс-міліціонера Ігоря Гончарова, які надійшли до Генеральної прокуратури, належать саме йому, – повідомив 9 вересня заступник генпрокурора Віктор Шокін під час засідання Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради, яка розслідує вбивство Георгія Ґонґадзе. Генпрокуратура отримала результати експертизи, що записи І.Гончаров „робив своєю рукою". Водночас В.Шокін сказав, що чекають висновків експертів про обставини смерти І. Гончарова. І.Гончаров, звинувачений в організації банди „перевертнів", помер 1 серпня ц.р. 5 серпня Інститут масової інформації повідомив, що отримав передсмертного листа І.Гончарова, в якому, йшлося про перебіг слідства у справі міліціонерів-"перевертнів", яких також перевіряли на причетність до вбивства журналіста Георгія Ґонґадзе. У своєму листі І.Гончаров розповідає про погрози з боку правоохоронців вбити його, "представивши смерть мою як наслідок мого самогубства чи як смерть від хвороби". І.Гончаров припустив, що ці погрози "пов'язані з моїми заявами про те, що на суді я маю намір розповісти про ряд злочинів, ініційованих та здійснених працівниками МВС України. А також у зв'язку з наміром моїм викрити осіб, що організували викрадення та вбивство журналіста Георгія Ґонґадзе".

Вшанували роковини депортації

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – На Прикарпатті 9 вересня вшанували роковини депортації українського населення з теперішньої території Польщі наприкінці Другої світової війни. 9 вересня 1944 року уряд Радянської України та польський комітет національного визволення уклали угоду про евакуацію українського населення з території Польщі та польських громадян з території УРСР. В історію ця подія увійшла як депортація майже півмільйона українців з історичних земель Лемківщини, Надсяння, Холмщини та Підляшшя. В Івано-Франківську товариства депортованих пропонують керівництву країни наступного року на державному рівні відзначити 60-річчя депортації українців з Польщі.

В. Черномирдін, як і Л. Кучма, став письменником

КИЇВ. – Посол Росії в Україні Віктор Черномирдін 10 вересня підписав сторінки пробного примірника своєї нової книжки „Виклик" у друкарні в Києві. У книзі В. Черномирдін описує своє перебування в Югославії в кінці 1990-их років. За словами автора, ідея книжки народилася не відразу. „ Це можна було зробити ще за гарячими слідами в 1999 році. Але коли почалися Іракські події, по суті справи, повторення один в один, і не було зроблено ніяких абсолютно висновків, я вирішив висловити, як було, що відбувається і що відбудеться, – сказав він. „Виклик" буде надрукований в Києві. Передбачається, що пробний тираж складе 1,000 примірників.

Напад на українську варту в Іраку

КИЇВ – В іракському місті Ес-Сувайра під час повернення української варти на базу внаслідок вибуху 5 вересня отримав незначні пошкодження автомобіль, в якому їхали українські вояки. Втрат і поранень українські вартові не зазнали. У повідомленні міністерства оборони України міститься припущення, що вибуховий пристрій мав віддалене управління і був пристроєм фугасної дії.Міністерство оборони повідомляє також про акції, в перебігу яких українські вояки вилучають зброю і затримують осіб, які нелеґально перебувають в Іраку.

Масові сходження на Говерлю заборонено

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Влада в Івано-Франківській області заборонила масові сходження на Говерлю – найвищу гору в Україні. Обласна державна адміністрація 4 вересня пояснила свій крок, посилаючись на „численні звернення громадськости, екологічних організацій та депутатів" з твердженнями про шкоду, якої завдають Говерлі масові сходження. Представники бльоку „Наша Україна" кажуть, що питання про заборону масових сходжень на Говерлю гостро постало лише після того, як там було проведено віче з проголошенням створення бльоку під проводом Віктора Ющенка.

Стан здоров'я сина Ющенка Андрія після ДТП стабільний

КИЇВ. – Провідник „Нашої України" Віктор Ющенко, який перебував у Польщі на Економічному форумі „Криниця-2003", повідомив, що стан здоров'я його сина Андрія після аварії стабільний, але отримані ушкодження є доволі серйозними. 4 вересня таксі, пасажиром якого був син Віктора Ющенка Андрій, потрапив в аварію. Випадок стався о 7год.45 хв. ранку на вулиці Артема у Києві. Назустріч таксі на великій швидкості виїхав приватний автомобіль „Авді", який зіштовхнувся з автом, в якому їхав Андрій. Він також зазначив, що постійно спілкується з лікарями. Відповідаючи на запитання, як він оцінює висновки міліції щодо причин та обставин випадку, В. Ющенко наголосив на важливості вивчення всіх деталей аварії, щоб з'ясувати, чи не є це першим епізодом в так званому „діялозі", який влада хоче нав'язати опозиційним силам. "Якщо виявиться, що це справді так, то подібний вчинок вимагає жорсткої реакції. А якщо справжньою причиною аварії було порушення правил дорожнього руху, то потрібно вгамувати емоції і знайти гуманний вихід із ситуації, що склалася", – заявив В.Ющенко. В Андрія Ющенка закрита черепно-мозкова травма, струс мозку, ушкодження грудної клітки і перелом ребра. Загрози його життю немає. Стан водія таксі стабільний. З пошкодженням обох ніг він перебуває у відділенні травматології.

За повідомленнями інформаційних агентств

Чотирнадцять поків томи ..

Керівники Народного Руху України Борис Тарасюк (зліва), і Генадій Удовенко віддають дань пам'яті засновникові Руху Вячеславові Чорноволові біля його могили (на задньому пляні) в Києві 8 вересня. Цього дня Рух відзначає 14-ту річницю свого створення.

Фото: УНІАН

І. Смешко-новий голова СБУ

КИЇВ. – 5 вересня Президент Леонід Кучма представив нового голову Служби безпеки України Ігоря Смешка. І. Смешко, 1955 року народження, генерал-лейтенант, доктор технічних наук. Аташе з питань оборони України в США, а також при Посольстві України в Швайцарській Конфедерації. Постійний представник Міністерства оборони України при міжнародних організаціях в Женеві. Автор і співавтор понад 100 наукових праць та винаходів в галузі проєктування головок самонаведення керованих ракет та систем управління високоточною зброєю. Заразом Л.Кучма визначив нові завдання, посилення боротьби з корупцією, зокрема потребу боротьби з корупцією у вищих колах влади та про посилення розвідувального компоненту служби, але Л. Кучма назвав першочерговим завданням нового голови Служби безпеки України перетворення служби в „правовий орган захисту демократичної держави". І. Смешко до призначення керівником

Ігор Смешко

СБУ обіймав посаду першого заступника секретаря Ради національної безпеки та оборони України. Посада голови СБУ звільнилася після того, як Володимир Радченко був призначений секретарем РНБО.

УНІАН

Зміни до Конституції України, запропоновані більшістю ВР

ПАРСИПАНІ, Н.Дж. – У Верховній Раді України 4 вересня зареєстровано проєкт закону „Про внесення змін до Конституції України". Після тривалих дискусій 9 вересня покищо немає жодних рішень стосовно пропонованих змін.

Коментуючи конституційний законопроєкт, С.Гавриш, координатор більшости у ВР, зазначив, що в запропонованому проєкті передбачено перехід до парламентсько-президентської держави. Головною точкою законопроєкту є створення системи влади з центром у ВР який формує уряд. За словами, С. Гавриша в законопроєкті передбачено, що Президент України вносить до ВР, за пропозицією більшости, кандидатуру прем'єр-міністра не пізніше, ніж на п'ятнадцятий день після отримання такої пропозиції; вносить до Верховної Ради подання про призначення міністра оборони України, міністра закордонних справ України; призначає на посаду та звільняє з посади за згодою ВР, Генерального прокурора України; вносить до Верховної Ради подання про призначення голови СБУ; призначає половину складу Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення і половину складу Конституційного суду України.

Законопроєкт пропонує також встановити, починаючи із 2006 року, що ВР обирає Президента України двома третинами від свого конституційного складу (300 із 450 депутатів).

Згідно зі законопроєктом, Президент України представляє державу в міжнародних взаєминах, здійснює керівництво зовнішньополітичною діяльністю держави, веде переговори та укладає міжнародні договори; Президент є Головнокомандувачем ЗСУ, призначає на посади та звільняє вище командування ЗСУ, очолює РНБО України тощо.

Верховна Рада України, відповідно до проєкту, призначає, за поданням Президента, – прем'єр-міністра, міністра оборони України, міністра закордонних справ України, голову СБУ, голову НБУ; за поданням прем'єр-міністра – інших членів уряду, а також голову Антимонопольного комітету України, голову Державного комітету телебачення і радіомовлення України, голову ФДМУ, припиняє їх повноваження, вирішує питання про звільнення прем'єр-міністра, членів уряду тощо.

Відповідно до проєкту, Президент набуває право розпускати парламент, якщо він упродовж одного місяця не зформував „коаліцію депутатських фракцій і депутатських груп", протягом трьох місяців не обрав Президента (з 2006 року), протягом 60 днів після відставки уряду не зформував персональний склад Кабінету міністрів, а також якщо протягом 30 днів однієї чергової сесії пленарні засідання не можуть розпочатися.

У законопроєкті пропонується збільшити реченець повноважень Верховної Ради України на п'ять років.

С.Гавриш повідомив, що в перехідних положеннях вказується, що у 2006 році відбуваються парляментські вибори „на засадах пропорційної системи з обранням народних депутатів України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі за виборчими списками кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих бльоків". Після виборів парлямент у місячний реченець має обрати Президента України. У 2004 році відбуватимуться чергові загальнонаціональні вибори Президента. Повноваження новообраного глави держави (обраного на два роки – від 2004 до 2006) визначатимуться уже відповідно до ухвалених конституційних змін, сказав С.Гавриш.

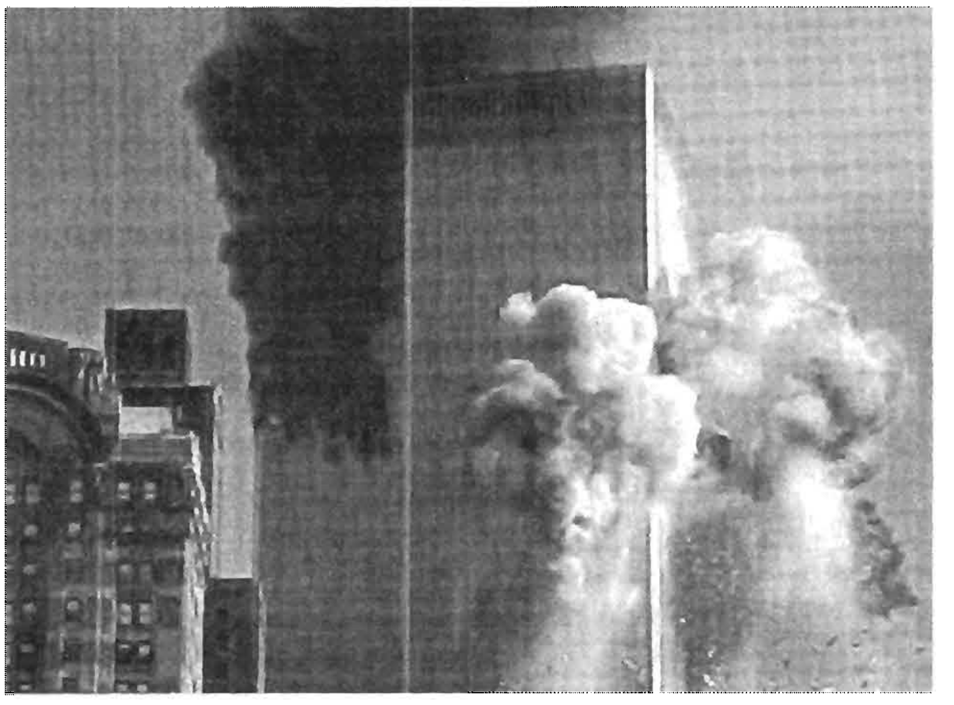
Кабінет міністрів, за поданням прем'єра призначає керівників центральних органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету міністрів, голів місцевих державних адміністрацій, припиняє повноваження цих осіб тощо.

У законопроєкті також пропонується доповнити перелік підстав позачергового припинення повноважень народного депутата. С.Гавриш зазначив, що в законопроєкті передбачено, що судді обиратимуться лише на 10 років, а не безреченцево, як є тепер. Також продовжується до 65 років реченець праці суддів загальної юрисдикції і до 70 років – суддів Верховного та Конституційного судів.

С.Гавриш вважає, що даним законопроєктом зміни до Конституції вносяться „досить логічно, еволюційно вони вмонтовані в чинний текст Конституції".

За матеріялами ЗМІ

Два роки тому ...

Вчора, 11 вересня, минуло два роки від однієї з найтрагічніших в усій історії Сполучених Штатів Америки подій – смертоносного нападу терористів, які захопили пасажирські літаки і спрямували їхні лети на будинки-близнюки Світового торговельного центру в Нью-Йорку, і на Пентаґон у Вашінґтоні, третій літак упав у Пенсильванії. Загинуло понад три і пів тисячі невинних людей. При цьому справжній героїзм виявили десятки поліцейських, пожежників, робітників різних служб. Ми віримо, що зусиллями американців, які вміють мужньо зносити життєві випробування і виходити з них переможцями, Нью-Йорк здвигне у мангетенське небо ще красивіші будинки, ми також сподіваємося, що тероризм, це огидне, безбожне явище нашого часу, врешті-решт буде подоланий, але день 11 вересня завжди відгукуватиметься болем в серцях людей доброї волі в усьому світі.

На світлині: момент протаранення літаком другого будинку Світового торговельного центру.

Українська атомна енергетика загрожує безпеці Европи

КИЇВ. – Представники ряду громадських організацій, науковці та спеціялісти 3 вересня виступили зі заявою, у якій висловлюють занепокоєння тим катастрофічним станом, в якому перебувають 13 діючих енерґобльоків українських АЕС. Підписані висловили протест проти безвідповідальної і непродуманої політики державної влади України у сфері атомної енерґетики і ядерної та радіційної безпеки. Українська атомна енерґетика наблизилася до катастрофічного стану, який загрожує життю і здоров'ю людини не лише в Україні, але й у всій Европі та світі, сказано в заяві.

На сьогодні вже 56 відсотків обладнання на 13 діючих в Україні атомних енерґобльоках потребує ремонту або заміни. Більшість цього обладнання є важливим для безпеки АЕС. У той же час в Україні катастрофічно не вистачає коштів на реконструкцію, модернізацію і підтримання безпеки атомних електростанцій, комплексна програма модернізації і підвищення безпеки атомних станцій не виконується.

Атомні електростанції експлуатуються незаконно, вважають автори заяви, оскільки 11 з 13-ти атомних бльоків працюють з порушеннями законодавства – без обов'язкових ліцензій на експлуатацію.

У заяві наголошується на недоцільності, екологічній небезпеці і неприпустимості добудови другого енерґобльоку Хмельницької та четвертого енерґоблоку Рівненської АЕС. У разі добудови ці енерґобльоки не будуть відповідати мінімальним европейським вимогам безпеки. Автори заяви вимагають припинити добудову застарілих бльоків. Натомість, на їхню думку, необхідно негайно розпочати здійснення Комплексної програми модернізації та підвищення безпеки діючих енерґобльоків українських атомних станцій за рахунок тих коштів, які плянувалося витратити на будівництво ХАЕС-2/РАЕС-4. Добудова цих бльоків власними силами України, без західних інвестицій, є безвідповідальною і не ґарантуватиме їх мінімально безпечної експлуатації. Це призведе до зниження рівня ядерної та радіяційної безпеки в Україні, що не виключає неґативних наслідків для сусідніх з Україною держав та всієї Европи, сказано в заяві.

Заява надіслана до вищих органів державної влади України, Парляментської Асамблеї Ради Европи, европейських екологічних організацій, засобів масової інформації.

Заяву підписали голова ВГО „Громадський Контроль" Василь Волга, голова УЕА „Зелений Світ" Юрій Самойленко, координатор Громадського комітету національної безпеки України Олексій Толкачов, виконавчий директор Українського товариства стійкого розвитку Юрій Тищенко, заступник голови президії Хмельницької обласної ради Українського товариства охорони природи Юрій Резніков, експерти Національної комісії з радіяційного захисту населення Верховної Ради Володимир Усатенко і Наталія Преображенська, професор НТУУ „КПІ", доктор технічних наук Володимир Христич.

УНІАН

„Свободі" - 110 років

1913 рік

„...Коли читаємо в „Свободі" дописи зі всіх сторін Америки, тішимося дуже, що всюди, де русини живуть, починають організовуватися до народного з'єднання між собою та спільної праці над своїм просвітнім і культурним здвигненням... До наших людий, які під впливом противників нашого народного розбудження стоять ще осторонь від нас, звертаємося з сердечним зазивом: Браття і Сестри! Не оминайте своєї рідної хати на далекій чужині, а приходіть до нас, бо з усіма, у кого єсть тільки серце українське і українська душа, хочемо спільно працювати для добра нас самих і для добра нашої неньки-України..."

„Свобода", 18 вересня

АМЕРИКА І СВІТ

„Свободі" – 110 років

1923 рік

...Є серед нас чимало й таких, які позалізали поміж москалів, є й частина хрунів, що лижуться з ляхами. А є й такий гурток, що поприставали до всіляких сект і не роблять нічого, а тільки „спасають" свою власну душу... Хай увесь мій нарід, а хоч би й цілий світ, чорт побере, аби тільки одна моя душенька продісталася крізь ворота раю..."

„Свобода", 15 вересня

У Канкуні відкрилася зустріч СОТ

КАНКУН, Мехіко. – 10 вересня, розпочала працю п'ята сесія Конференції міністрів – найвищого органу Світової організації торгівлі (СОТ). Її мета – вийти з глухого кута переговорів щодо лібералізації торгівлі, в той час, як багатші та бідніші країни і надалі займають принципово різні позиції щодо питання сільськогосподарських субсидій. За кілька годин до початку зустрічі ще одна група країн, що розвиваються, поміж якими – Китай, Індія та Бразилія, висунули серйозні заперечення проти документу, який окреслює основу обговорення на зустрічі. Вони попереджають про приреченість зустрічі, якщо багаті країни не змінять радикально свій підхід до проблеми, та закликають до завершення фінансової підтримки сільського господарства, яка, за їхніми твердженнями, порушує загальні принципи торгівлі, та вимагають більшого доступу до ринків розвинутих країн. Українська делегація, котру очолює перший віце-прем'єр-міністер Микола Азаров, на правах спостерігача бере участь у міністерській конференції СОТ.

Правляча рада Іраку є учасником зустрічі в Каїрі

КАЇР, Єгипет. – Міністри закордонних справ Ліґи арабських держав запросили свого іракського колегу Гошіяра Зебару взяти участь у зустрічі в Каїрі. Рішення було ухвалене після шестигодинного обговорення за закритими дверима. Генеральний секретар ліґи Амр Муса заявив, що якщо впродовж року в Іраку не буде обраний уряд, рішення доведеться переглянути. Минулого місяця призначена американсько-британською адміністрацією Урядова рада Іраку затвердила склад тимчасового кабінету міністрів. Деякі арабські держави відмовляються визнати новий кабінет. Міністри закордонних справ Ліґи арабських держав погодились на участь членів Правлячої ради Іраку у зустрічі організації, яку відкрито 9 вересня в Каїрі.

Удари по Ґазі

ЄРУСАЛИМ. – Ізраїльські військові літаки 10 вересня здійснили рейд у місті Ґаза на помешкання провідника войовничого угрупування „Гамас" у відповідь на самогубні напади 9 вересня в Ізраїлі, внаслідок яких загинуло 15 осіб, понад тридцять – поранені. Двоє людей загинуло і ще двадцять, у тому числі провідник „Гамасу" Махмуд аль-Захар, його донька і дружина, були поранені. Загинули син та охоронець М. аль-Захара. Ізраїльські влада знала про можливі нові теракти – після невдалої спроби ізраїльських військових ліквідувати провідника палестинського екстремістського угруповання „Гамас" минулого тижня.

Далай-Лама у Вашінґтоні

ВАШІНҐТОН. – Духовний провідник Тибету Далай-Лама прибув 9 вересня до Вашінґтону, де він зустрічався з Президентом Джорджем Бушем. Він також провів переговори із секретарем Державного департаменту Коліном Павелом та провідниками Конґресу. Далай-Лама взяв участь у жалобній церемонії в американській столиці, присвяченій другій річниці терористичного нападу на Нью-Йорк та Вашінґтон 11 вересня 200 року. Далай-Лама залишив Тибет у 1959 році, після придушення повстання проти китайського правління. Пекін заявив протест проти запрошення Далай-Лами до Вашінґтону.

Повернення атипової пневмонії

СІНҐАПУР. – Представники міністерства охорони здоров'я у Сінґапурі 8 вересня повідомили про випадок захворювання на САРС, два місяці по тому, як Всесвітня організація охорони здоров'я заявила, що епідемію цього захворювання було зупинено. 27-річного чоловіка було діягнозовано з цим різновидом пневмонії під час обстеження у лікарні. Його ізольовано у спеціяльному відділенні. Сінґапурські медики кажуть, що не знають джерела цього випадку захворювання, і додають, що наразі це виглядає як поодинокий випадок. На початку цього року у Сингапурі від САРСу померло 33 особи. Найбільше епідемія САРСу вразила тоді Китай, де її жертвами стали понад 800 осіб.

Український вояк вбив іракця

БАГДАД, Ірак. – З Іраку 7 вересня повідомили, що український вояк застрелив одного іракця, коли той не виконав вимогу зупинитися на контрольно-перепускному постої. Інший мешканець Іраку зазнав поранень. Як повідомив речник польського війська майор Анджей В'ятровський, „випадок стався на одному з контрольно-перепускних постоїв, коли водій мініавтобусу, який мав пройти звичайну перевірку, не зупинився, попри неодноразові вимоги зробити це. Навіть навпаки, – вів далі польський речник, – водій збільшив швидкість і вочевидь спрямував автомобіль на українського вояка. Життя вояка опинилося під загрозою. Він вистрелив у міні-автобус. Водій загинув, а пасажир зазнав поранень". Пораненого іракця відіслано до американської військової лікарні. Розпочато розслідування цього випадку.

Обрано нового прем'єр-міністра Палестинської автономії

ЄРУСАЛИМ. – Виконавчий комітет Організації визволення Палестини та керівництво руху „Фатх" схвалили 7 вересня кандидатуру Агмеда Кореї на посаду прем'єр-міністра Палестинської автономії. Кандидатура була запропонована главою автономії Ясиром Арафатом. Сам Агмед Корей тепер є головою палестинського парляменту і вважається одним із авторів мирної угоди між Ізраїлем та Організацією визволення Палестини. Ця угода була підписана в Осло 1993 року. Раніше міністер закордонних Справ Ізраїлю Сильван Шалом заявив, що Я. Арафата необхідно вислати за межі палестинських територій через те, що пішов у відставку поміркований глава уряду Палестинської автономії Магмуд Абас. У відповідь міністер закордонних справ автономії Набіль Шаат заявив, що вислання Я. Арафата матиме руйнівні наслідки для мирного процесу в реґіоні.

„Аль-Кайда" готує нові терористичні акції

ВАШІНҐТОН. – Відомство внутрішньої безпеки країни попереджає, що „Аль-Кайда" готує нові терористичні акції з використанням літаків, які прямують повітряним простором США. У доповіді відомства, оприлюдненій 4 вересня, припускається, що терористи можуть спробувати викрасти пасажирські літаки авіокомпаній тих країн, у яких не вживаються такі суворі заходи безпеки, як у США. Не виключається, що під загрозою опиняться, насамперед, канадські літаки. Документ містить також інші можливі сценарії терористичних нападів, у тому числі – з використанням отруйних речовин.

Помер творець водневої бомби

ПАЛО-АЛТО, Каліф. – Американський фізик угорського походження Едвард Телер, якого часто називали „батьком водневої бомби", помер 9 вересня в своєму помешканні в містечку Станфордського університету у віці 95 років. Протягом багатьох років після Другої світової війни Е. Телер відігравав ключову ролю у визначенні американської оборонної політики. Отримавши університетську освіту в Німеччині, він переїхав до США 1935 року, де згодом приєднався до проєкту „Манґгетен", у висліді якого було виготовлено атомну бомбу. Він також переконав тодішнього Президента Гарі Трумана підтримати проєкт створення водневої бомби. У 1980-их роках Е. Телер переконав президента Роналда Реґена у доцільності і реальності проєкту космічної протиракетної оборони, що отримав назву „Зоряних війн".

За матеріялами ЗМІ

Ірак – головний...

(Закінчення зі стор. 1)

єне щоденними втратами вояків у Іраку і зростанням видатків на утримання війська.

За словами Дж. Буша, війна з тероризмом триває, США готові витратити на це стільки коштів, скільки буде необхідно, щоб здобути перемогу, прискорити свободу та осягнути безпеку нашому народові.

Президент США виступив із цим зверненням напередодні другої річниці терористичних актів 11 вересня 2001 року, уживаючи це як пригадку та пересторогу, що така подія не сміє більш ніколи повторитися. Дж. Буш підкреслив, що для Америки немає вороття до помилок ери перед 11 вересня 2001року в цьому небезпечному світі, і що найпевніший шлях оминути терористичні напади на американців – це „ доляти ворога на його території, де він живе і плянує" для того, „ щоб ми не зустрічали його знову на вулицях наших міст".

Чільний кандидат на президентську посаду від демократів Говард Дін заявив, що п'ятнадцятихвилинна промова не пояснює чому впродовж, 15 місяців президент Буш вводив в оману американський народ щодо причин війни з Іраком.

Інший кандидат від демократів – сенатор Джон Кері сказав, що промова Дж. Буша залишила багато питань без відповідей.

Х.В.-Ф.

ВР і уряд...

(Закінчення зі стор. 1)

Низка провідних діячів в Україні також висловили застереження щодо участи в Єдиному економічному просторі.

Російський прем'єр-міністер Михайло Касьянов раніше сказав, що члени ЄЕП будуть передавати наддержавному органові частину своїх національних повноважень, зокрема в галузі міжнародної торгівлі та імміґраційної політики.

Уряд України вирішив відкласти на тиждень розгляд проєктів документів щодо створення Єдиного економічного простору з Росією, Білоруссю і Казахстаном.

Таке рішення було ухвалене 10 вересня після обговорення документів на засіданні Кабінету міністрів, яке самі члени уряду назвали „гострим".

Зокрема міністер економіки і з питань евроінтеґрації Валерій Хорошковський заявив, що документи треба доопрацювати з урахуванням зауважень трьох міністерств – закордонних справ, економіки та юстиції.

Тим часом комітет Верховної Ради з питань евроінтеґрації рекомендував Президентові Леонід Кучмі не підписувати угод щодо створення ЄЕП.

Бі-Бі-Сі

Зустріч з послом США в Україні Д. Гербстом

НЮ-ЙОРК. – В Українському Інституті Америки 28 серпня відбулася зустріч представників української громади з новопризначеним Послом США в Україні Джоном Гербстом. Зустріч влаштували УІА, Український Конґресовий Комітет, Українсько-Американська Координаційна Рада.

Присутніми на зустрічі були священики обидвох віроісповідань – Української Католицької Церкви та Української Православної Церкви, представники УККА, УАКРади, Українського Народного Союзу, Українського Музею, УІА та інші.

Відкриваючи зустріч, заступник президента УІА Ярослав Криштальський підкреслив, що її метою є ознайомити Посла Дж. Гербста з думками представників української громади стосовно України, її внутрішньої та зовнішньої політики, рівня взаємин з США.

Я. Криштальський коротко ознайомив присутніх з біографією новопризначеного Посла США, 51-річного професійного дипломата. Від жовтня 2000 року Джон Гербст був Послом США в Узбекистані. До того займав різні посади в американських посольствах – Єрусалимі, Москві, Тель-Авіві та Ріяді. У Вашінґтоні він був першим заступником Посла з особливих доручень у справах нових незалежних держав, директором бюра у справах незалежних держав і співдружности та директором у справах реґіону у Близькосхідньому бюрі Державного департаменту. Народився Дж. Гербст 12 серпня 1952 року в Роквіл Центрі, Н.Й. Після початкової та середньої освіти навчався у Школі дипломатичної служби Джорджтавнського університету, де здобув ступені бакалавра з дипломатії і маґістра з права та дипломатії. Також навчався у Болонському центрі Школи поглиблення міжнародних студій університету Джона Гопкінса в Італії. Дипломатичну службу розпочав у 1979 році. Одружений, є батьком п'ятеро дітей.

Ярослав Криштальський зустрічає новопризначеного Посла США в Україні Джона Гербста.

Дж. Гербст подякував за знайомство і додав, що в певний спосіб під час своєї дипломатичної кар'єри він готувався до цього призначення. Він підкреслив, що Україна досягнула значного успіху за роки своєї незалежности, але ще потребує багато допомоги, щоб вповні осягнути всі свої можливості. Він сказав й про важкі взаємини між США та Україною в 2002 році, котрі, на його думку, тепер позитивно розвиваються. Згадав про президентські вибори в Україні 2004 року, плян дії „НАТО – Україна", наміри України вступити до Світової організації торгівлі, співпрацю з Україною в ділянці боротьби з гльобальним тероризмом і участь миротворчого контингенту України в Іраку.

Тамара Ґало (УККА) і Стефан Качарай (УНС) на зустрічі з новопризначеним Послом США в Україні Джоном Гербстом.

Після цього представники української громади відверто висловлювали свої думки, торкаючись згаданих і інших ділянок, а також з точки зору американських громадян говорили про свої бажання щодо приділення більшої та кращої уваги Україні зі сторони уряду Америки. Було багато коментарів і завваг стосовно ставлення США до України, застосування до неї подвійних мірил. Зустріч продовжувалась при цілому ряді запитань від присутніх, на котрі Посол Дж. Гербст відповідав, якщо вони стосувались його засягу амбасадорської праці.

Новопризначений Посол США подякував за цікаву зустріч, висловлені думки, коментарі і запитання. Він заявив, що в Україну виїжджає 12 вересня та має надію, що в майбутньому матиме змогу знову зустрітися з українською громадою в США.

Х.В.-Ф.

Російські..

(Закінчення зі стор. 1)

Варто зазначити, що паралельно з процесом прийняття резолюції в Сенаті Постійне представництво України при Організації Об'єднаних Націй готує до внесення на розгляд Генеральної Асамблеї ООН резолюцію, яка б засуджувала Голодомор в Україні як акт геноциду проти українського народу. О. Дейчаківський каже, що формального зв'язку між цими резолюціями немає, але є, на його думку, зв'язок символічний. Якщо вища палата Конґресу прийме подібну резолюцію, що засвідчить зацікавлення США цією проблемою, то це може допомогти прийняттю такої резолюції Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй. Покищо Постійне представництво України при ООН також працює над тим, щоб здобути якомога більше підтримки для такої резолюції. Якщо проста більшість країн членів Генеральної асамблеї ООН підтримає документ, то він вважатиметься прийнятим.

На сьогодні важко спрогнозувати, коли саме вдасться прийняти подані документи. Сенат може бути зайнятий іншими важливими питаннями, але О. Дейчаківський вважає, що вже до листопада можна очікувати проходження резолюції через вищу палату Конґресу. У великій мірі цей процес залежатиме від активности громади. Листи та дзвінки до конґресменів від громади з проханням підтримати резолюцію можуть значно пришвидшити цей процес.

Якщо, незважаючи на протидію, ці документи будуть прийняті, то вони стануть першим визнанням геноциду проти окремого народу на рівні американського законодавства та міжнародних правових норм.

Нижче повторюємо інформації, подані у „Свободі" 8 серпня, ч. 32

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 24 липня конґресмен Сендер Левін (Дем.-Миш.) співголова Конґресового Українського Кокусу, представив в Палаті Представ-ників резолюцію (H. Con. Res. 254) про відзначення 70-ої річниці українського Голодомору-Геноциду 1932–1933 років. Резолюція визнає варварське ставлення до українського народу під час Голодомору та висловлює думку Конґресу, який засуджує цей злочин радянського уряду. Сенатор Бен Найтгорс Кембел, співголова Гельсінської комісії США також вніс до Сенату США резолюцію щодо Великого голоду в Україні 1932–1933 років (S.Res. 202). До „Свободи" надійшли звернення від преставників українських організацій до наших читачів, щоб кожний з нас написав або зателефонував до обох сенаторів свого штату і до члена Палати представників та висловив своє прохання, щоб вони підтримали подані резолюції.

Щоб зателефонувати до ваших сенаторів або до члена Палати представників, дзвоніть на телефон Капітолію – (202) 224–3121 – і попросіть, щоб вас з'єднали з канцелярією сенатора або представника. Коли вас сполучать з канцелярією, представте себе, скажіть, де ви мешкаєте, і попросіть, щоб сенатор або представник підримав дану резолюцію і за неї проголосував. Нагадаємо: резолюція в Сенаті має назву – „Senate Resolution 202", в Палаті представників – „House Concurrent Resolution 254".

Щоб надіслати лист, можна використати нижчеподаний взірець:

(Ім'я і прізвище сенатора)
US Capitol
Washington DC 20510

або:

(Ім'я і прізвище представника)
US Capitol
Washington DC 20515

Текст листа:

Dear____________

I write to you and ask that you give your full support to the resolution commemorating the 70th anniversary of the tragedy of the Great Famine in Ukraine in 1932-1933. Between 7–10 million innocent peasants were purposefully starved to death in Stalin's genocide of the Ukrainian people. I urge you to become a cosponsor of the resolution and ask you to please vote to condemn this act of political terror and thereby honor the memory of the victims.

Sincerely,

(Ваш підпис і Ваша адреса)

Вишліть лист на подану вище адресу. Оскільки кожен штат з вас має двох сенаторів і одного члена Палати представників, то кожен читач повинен вислати до Вашінґтону три листи.

Якщо у вас виникнуть які-небудь запитання, то за порадою можна зателефонувати до Української Національної Інформаційної Служби: (202) 547–0018, до Української Американської Координаційної Ради: (202) 737–6090 або (212) 505 – 1765, до Української Федерації Америки: (215) 663 –9191, Гелсінської Комісії (Орест Дейчаківський): (202) 225 – 3964. Також можна вийти на веб-сторінку: www.congress.org, написати ваш „зипкод" і довідатися, хто є вашими конгресменами. Якщо хочете, можете кожному з них вислати лист електронною поштою через цю веб-сторінку. Наша негайна допомога є необхідною, аби продемонструвати підтримку цієї резолюції.

„Свободі" - 110 років

1933 рік

„..Д-р Мишуга привітав зібраних від УНСоюзу та редакції „Свободи", а далі виголосив у своїй промові надію, що цей перший конґрес української молоді з Америки і Канади причиниться до запізнання між молодими, батьками та провідниками нашого життя на еміґрації. Говорив про те, що американська нація складається з багатьох націй, та що ми, українці, повинні бути в американській оркестрі одним з її інструментів, вкладаючи в американську симфонію цінності, питомі українській культурі..."

„Свобода", 14 вересня

„Свободі" – 110 років

„Свободі" – 110 років. Жодна інша україномовна газета в світі, ні навіть в Україні, не може похвалитися таким довголіттям, тому, поряд зі самозрозумілою гордістю, нас огортає дивне почуття одночасного належання і до історії, і до сьогоднішнього дня. Між цими роками – 1893-ім і 2003-ім – величезна різниця. За соціяльними умовами життя, рівнем культури, суспільним розвитком – це два різні світи. А „Свобода" – та сама, в тій самій ролі, в тому самому покликанні. Тому що людське життя – то не тільки постійні зміни, це також і те, що в ньому є незмінного, що є вічним змістом душі особистости, душі громади, душі народу.

Огляньмося на 110 років назад, на тодішні обставини, котрі змушували наших дідів і прадідів шукати щастя за океаном. Тяжким, нестерпним було їхнє життя-буття на рідній землі, не чекали їх розкоші і під чужим небом, та все ж це було величезне зрушення і доленосна зустріч-поєднання: тоді ще молода, нестримна в поступові Америка потребувала робочих рук, і наші працьовиті предки дали їй ці руки. Оскільки ж у всьому, крім праці, вони були полишені самі на себе, кожен горбився під власним життєвим хрестом – без освіти, без елементарної грамоти, без мови, без жодного соціяльного захисту – то єдине спасіння було в тому, щоб вони взялися за руки, об'єдналися, на виклик життя відповіли солідарністю і взаємодопомогою. І вони це здійснили, вони виявили таку високу здатність – наші не дуже грамотні, але мудрі предки. „Свобода" була їм потрібна як головний інструмент цього об'єднання, як загальногромадська трибуна, через яку вони ділилися своїми думками і почуттями, з'ясовували всі свої індивідуальні і громадські проблеми та способи їх розв'язання, через яку вони чули один одного і завдяки якій розвивалися як люди і як громадяни.

І все ж 110-літній феномен „Свободи" полягає в іншому. Виконавши своє завдання як засіб об'єднання українських імігрантів в сильну масову організацію – Український Народний Союз – і допровадивши своє інформуючо-об'єднувальне служіння до тих часів, коли наша людина вже закоренилася в американський ґрунт і пустила обнадійливі паростки, „Свобода" залишилася жити. Це не є заслугою редакторів чи авторів, хоч серед них знаємо багато визначних особистостей – це було і залишається загальногромадською потребою. Тому 110-річний ювілей – то свято усієї нашої громади, свято сотень дописувачів, тисяч читачів, які через „Свободу" знаються, розуміються, чують один одного, чують світ і дорогу Україну. І це почуття єдности, ця гідна найглибшої поваги громадсько-національна солідарність є сутністю нашого ювілею, його окрасою.

Не будемо пророкувати, ані вгадувати майбутнє – чи далі виходитимуть газети, чи їх цілком поглинуть нові технології зі своїми фантастичними можливостями комунікації, але тільки одне бажання тут висловимо у зв'язку з ювілеєм „Свободи", який, підкреслюємо, є заслугою усієї української громади США і Канади, всього світового українства: щоб наша унсоюзова родина не меншала, а більшала, щоб громада не втрачала внутрішнього духовного зв'язку між своїми членами і між собою та Україною, щоб не меншало ні читачів, ні дописувачів, ні давців оголошень, щоб усіх наших друзів і прихильників супроводжувало добре здоров'я, життєві успіхи на добро обох наших батьківщин – Америки і України.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про річницю, що несе стільки споминів

Якось думаю про те, що саме відзначуємо 110-ту річницю появи нашої „Свободи", з якою в'яже мене глибокий сантимент та довголітня праця, і перед очами пересуваються картини з пережитого мною за останній 21 рік. Ці роки були надзвичайно багатими на події, на людей, на імена, що перейшли сторінками нашого щоденника, тепер вже тижневика. Одні із цих товаришів і колеґ побували в редакції „Свободи" довше, інші – коротше, але усі з великим бажанням писати, наповнювати „Свободу" цікавим та актуальним змістом. За цей останній 21 рік було про що писати та було чим радіти. Ці роки запишуться в історії ясними сторінками, а вже зокрема незабутній 1991-ий, який приніс нам, журналістам „Свободи", щастя писати першими про проголошення незалежности України. Чи виконали ми це почесне завдання гідно? Чи будуть колись історики писати про нас і про нашу працю у цих пропам'ятних роках?

Якось так доля хотіла, що саме у цих історичних роках через кімнати редакції перейшло тринадцятеро осіб – українських працівників пера, яких коріння сягають дослівно різних закутків нашої землі – від Києва починаючи, аж до Закарпаття і Західньої України. Здавалося б, що таке розмаїття походження може викликати багато непорозумінь, багато різниць у поглядах, а тим в писанні чи редаґуванні. Але такого, на щастя, не було, і для усіх нас, вірних працівників редакції „Свободи", доля нашого видання була найважливішою справою нашого життя і наших взаємин.

З усіх цих тринадцять осіб, що за останніх років перейшли через сторінки „Свободи", сьогодні працює вже тільки п'ять, інші відійшли на емеритуру або з Божої Волі – в інший світ, в якому не треба писати, робити коректи чи журитися змістом наступного числа „Свободи".

Скільки вже їх, тих колишніх працівників пера, як ми їх називали, споглядає на нас – тих, що залишаємося сьогодні, критичним але й добрим зором, оцінюючи те, що робимо щоденно, щоб „Свобода" появилася у визначеному часі, з цікавим змістом і з добрими новинами для усіх.

Коли пишу ці рядки, усі ці товариші праці, що відійшли, – ще раз перед моїми очами. Пригадується спільні переживання подій в Україні, яка була нам завжди такою близькою, пригадуються палкі дискусії, які були колись неодмінною частиною праці, пригадуються святкування, які лучили нас немов в одну велику родину. Бо ж були часи, коли за редакційними столами там, у Джерзі-Сиṭі, при вулиці Монтґомері 30, нас сиділо восьмеро осіб, та ще і з головним редактором за шибкою, як дев'ятим. Були це часи, коли ми сиділи усі разом у цій великій кімнаті і почувалися справді як одна родина. Але, либонь, так мусить бути, що кожна родина у певному часі розсипається, і вже не доводиться їй ніколи спільно працювати та спільно жити.

Сьогодні, коли ми маємо щастя відзначати 110-річчя появи „Свободи", слід нам згадати теплим словом усіх тих, кому доля дала можливість коротше чи довше працювати для „Свободи", і подякувати їм за те, що вони любили її, любили правду, любили Україну.

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз SVOBODA Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Щоб стаття не стала сухою

Пише Вам „товаришка по перу”, як назвала мене О-КА – Ліда Баб'юк.

В першу чергу, хочу подякувати усім Вам за плідну працю над випуском кожного числа „Свободи”. Газета цікава, багатогранна, цілеспрямована, читає її вся наша родина. Кожен з Вас має свій неповторний стиль викладу того чи іншого матеріялу.

Одночасно хочу поділитись своїми роздумами відносно скорочень матеріялів, які надходять на адресу „Свободи”. Я розумію, що без цього не обійтись, але... Я вважаю, що кожна стаття повинна містити не лише інформацію про ту чи іншу подію, імпрезу, але й викликати у читача певні емоції, переживання, спонукати задуматись, ще раз переживати події, про які йде мова у статті. В кожній статті повинна бути та „родзинка”, яка надає їй привабливости, неповторности, наводить читача на роздуми. Часом одне речення робить статтю чарівною, такою, що запам'ятовується надовго.

Обов'язком редактора якраз і є знайти ту „родзинку”, не позбавляти статтю її авторського індивідуалізму і стилю, щоб вона не стала сухою, шаблонною.

В моїй статті про День Союзянки було таке речення: „Це свято прекрасне його учасницями – жінками, закоханими в свою організацію, союзянками, які віддають тепло своїх сердець людям, підтримуючи далеко від рідного краю високе звання Українська Жінка”. Стаття була поміщена у „Свободі”, ч. 34, без цього речення, а воно й було якраз „родзинкою”.

Бажаю всім працівникам „Свободи” творчого надхнення, успіхів, міцного здоров'я у важкій і благородній праці на благо української діяспори.

Ліда Баб'юк ,
Бруклін Н.Й

„17-літня Уляна готується до подорожування в космосі”

Під таким приблизно заголовком появилася стаття у часописі „Гантсвіл Таймс” 17 квітня цього року.

Мова тут іде про Уляну Городиську, абсольвентку Падуа Францісканської середньої школи в Пармі, Огайо, яка готується до летів в космічних просторах (space travel).

Уже четвертий рік підряд ракетні спеціялісти визнають Уляну як серйозну дослідницю в космічній ділянці.

Уляну запрошено на конференцію в університет в Олбані, учасники якого обговорили важливі питання розвитку ракетних летів.

Уляна в 25-хвилинній лекції перед визначними вченими, спеціялістами ракетних солярних полетів, представила свій плян у цій же ділянці. Вчені з великою увагою прослухали виступ молодої студентки.

Уляна має багато визнань і нагород за свої наукові праці також в ділянці математики. Крім участи у згаданій конференції Уляна мала нагоду відвідати також Космічний центр в Каліфорнії (U.C. Space and Rocket Center).

Авторка статті про Уляну в „Гантсвіл Таймс” Донна Форк думає, що праці молодої вченої можуть довести до створення турбопроводу для солярного подорожування на Марс. Роберт Фрисбі, член і голова НАСА – ляборторії поступового просування в просторі, завважує, що Уляна вже зробила перший крок на дорозі здобуття нагороди Нобеля з фізики.

Уляна має намір цієї осені вступити на студії астромії в університеті Райс в Гюстоні, де буде серйозно над собою працювати, щоб стати астронавтом.

Тих читачів, котрі бажали б ближче познайомитись з нашою молодою вченою та довідатись про її наукові досягнення, – відсилаю до наукового трактату п. н. “First Step to the Nobel Prize in Physics” виданого Інститутом фізики у Варшаві в 2003 році.

Степан Воляник,
Парма, Огайо

„Свободі“ - 110 років

1953 рік

„Я дуже радий вислати Вам і Вашим співробітникам поздоровлення з нагоди 60-річчя „Свободи“. Ця чужоземна публікація, як мені відомо, завжди була присвячена ідеалам ведення її читачів до виявлення доброго американського громадянства, зберігаючи рівночасно в цій новій батьківщині спадщину української культури. Така ціль вимагає респекту від усіх американців. Мої найкращі побажання для вас на багато років дальшої служби читачам і нації. Щиро відданий Двайт Айзенгавер, 9 вересня 1953 р.“

„Свобода“, 15 вересня

„Свободі“ - 110 років

1943 рік

„Свобода“ сповнила в американсько-українському житті таку службу, якої ніхто другий не виконав, а навіть не міг виконати, що навіть природне, бо ж вона була довго першою і одинокою газетою американських українців. Тому до неї треба заглядати і з неї пізнавати довгі роки давнього життя українських іміґрантів в Америці, бо інакшого джерела нема. Без неї не можна точно представити і тих основ, на яких те життя постало і розбудовувалося, ні пізнати справедливо, хто і які заслуги положив для нашого тут розвою, не тільки не народному полі, але й на інших“.

„Свобода“, 15 вересня

„Свободі” з нагоди її 110-річчя

У сто десяту річницю „Свободи”
Найперш пом'янімо тих,
що відійшли,
Що в кожну пору, добру чи негоди,
„Свободі” служили усім, чим могли.
Вони не тільки нас інформували
Про події в світі, в нашому житті,
Але ввічливо часом навчали,
Маючи постійно добро на меті.
Життя було для них не забава,
Але постійна тверда боротьба,
Тож їм доземний поклін і слава,
Бо й різна була їх доля й судьба.
Колись ми читали щодня „Свободу”
Для нас це було джерело новин,
На жаль, „Свобода”, на велику шкоду,
Тижневиком стала із різних причин.
Щоб колись такі знову часи наспіли,
Й „Свобода” збільшила свій вантаж,
Щоб тут українці не червоніли,
Зі встиду за куценький її тираж.
Тепер дуже тяжко цей стан змінити,
Для нас „Свобода” все ще дорога,
Й такою залишиться, а її скріпити,
Священний обов'язок наш і пора.
Тож у цю славну річницю „Свободи”,
Бажаємо снаги і успішних дій,
Оминати далі усякі колоди,
І нам подавати хід різних подій.

На многії літа!

Д-р Роман Барановський
Кергонксон, Н. Й.

Допомогли збудувати церкву

У далекій Америці живуть нащадки родини Юркових, предки котрих Степан і Євгенія – довший час вчителювали у Малих Дідушичах. Тут народились їхні діти Лідія та Юрій. У 40-их роках родина еміґрувала на Захід і опинилась у США. Там і сьогодні проживають сім'ї Лідії та Юрія, їхні діти, онуки. Усі вони ніколи не забували про батьківську землю. 18 грудня 2002 року у родину Юркових прийшло горе – на 73-му році життя помер Юрій Юрків. Знаючи, як уся родина опікувалась будівництвом нової церкви у невеличкому прикарпатському селі, українці з далекої Америки передали кошти на батьківщину померлого друга, які пожертвували – Анна, Юрків і діти, Дарія і Роман Чижики, Ліда і Михайло Белендюки, Ярко Белендюк з родиною, Василь Шевчук, М. Моравська, Р. Гнатик, Ольга Гаєцька (онука О. Бобикевича), В. Кавка, Ю. Шпорик, Г. Яремко, Т. Гнатишин, Т. Гондріко, Воробець, Фераро.

Усі мешканці села висловлюють щиру вдячність українцям з Америки за грошові пожертви на будівництво нового храму у селі Малі Дідушичі.

Любов Шайнога,
с. Малі Дідушичі, Львівська обл.

Свободі" - 110 років

1963 рік

„...Свобода" разом з її посестрами - іншими вільними пресовими органами на американській і канадській землі рішально причинилася до перетворення української еміграційної маси в організовану, свідому своєї вартости і своїх можливостей українську спільноту, до мобілізації її творчих сил для невпинного, всебічного розвитку й росту наших американської і канадської країн, для оборони прав нашого українського народу на вільне й незалежне життя на своїй прадідній землі..."

„Свобода", 14 вересня

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 133-го відділу УНС

З днем 1-го вересня 2003 року обов'язки секретаря 133-го відділу перебирає новий секретар:

МИХАЙЛО БОГДАН

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Mr. Michael W. Bohdan
1027 Falls Terrace
Union, NJ 07083
Weekday phone 908-709-7296
Evening and weekend phone 908-964-8831

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 9-го відділу УНС

З днем 1-го вересня 2003 року відділ 9-ий з'єднався з відділом 242-им, секретарем якого є:

ЙОСИП ЧАБОН

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Mr. Joseph Chabon
240 N. Balliet St.
Frackville, PA 17931
(570) 874-3084

Проєкт різдвяних карток УНСоюзу 2003–2004

Оксана Тритяк, координатор особливих проєктів
та братської діяльности

До уваги мистців!

Вже серпень – і час подумати про різдвяні картки. УНСоюз починає збирати твори українських мистців, які бажають брати участь у щорічному проєкті УНСоюзу різдвяних карток. Впродовж минулих років у цьому проєкті взяли участь понад 30 мистців. Для репродукції ми прийматимемо твори мистців з українською традиційною різдвяною тематикою. Попередніми роками мистці надсилали твори у різних жанрах і техніках – олія, акварелі, темпера, графічне мистецтво, батік, дереворити, керамічні кафлі та інші, і таким чином наша колекція була цікавою і різноманітною.

Видаючи різдвяні картки УНСоюз, має на меті популяризувати традиційне українське мистецтво та підтримати наших українських мистців. У цьому році знову УНСоюз плянує видати понад 120,000 карток, які розсилатиметься в Америці, Канаді і Україні. Увесь дохід з продажі різдвяних карток призначений на Фонд Відродження Союзівки і на допомогу Українській Народній Фундації, створеній УНСоюзом у 1992 році для сприяння харитативним, культурним і освітнім програмам в Америці, Канаді і Україні. Українська Народна Фундація має статус 501 (c) (3) і всі пожертви на Фундацію можна відтягати від податку.

Плянуючи наш цьогорічний проєкт різдвяних карток, ми радо вітатимемо усіх учасників. Просимо надсилати прозірки, фото або оригінальні твори, які надаються до репродукції, до Головної канцелярії УНС не пізніше, як 30 вересня 2003 року. З усіми запитами прошу звертатися до: Оксана Тритяк, координатор особливих проєктів.

UNA, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.
Tel.: (973) 292-9800, Ext. 3071 або 1-800 253-9862.

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСоюзу ЛИПЕНЬ 2003 р.

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Активні члени 6/2003	6,018	12,357	2,725	21,100
Неактивні члени 6/2003	7,621	16,205	0	23,826
Всі члени 6/2003	13,639	28,562	2,725	44,926
Активне членство				
Приріст у 7/2003				
Нові члени	7	10	0	17
Нові УЛ	0	0	0	0
Прийняті наново	3	7	5	15
Разом	**10**	**17**	**5**	**32**
Убуток 7/2003				
Померли	0	21	0	21
Вибрали гроші	0	12	0	12
Відійшли з дозрілими вивін. грамотами	17	7	0	24
Виплатили вповні вкладки забезпечення	18	18	0	36
Відійшли на част. випл. забезпечення	0	0	0	0
Відійшли на безпл. продовж. забезпечення	9	15	0	24
Вигасло забезпечення (активні)	9	3	19	31
Кінчилось забезпечення	2	2	2	6
Разом	**55**	**78**	**21**	**154**
Всі активні члени 7/2003	5,973	12,296	2,709	20,978
Неактивне членство				
Приріст у 7/2003				
Виплачене забезпечення	18	18	0	36
Відійшли на частинно виплачене забезпечен.	0	0	0	0
Вигасло продовж. безплатне забезпечення	9	15	0	24
Разом	**27**	**33**	**0**	**60**
Убуток у 7/2003				
* Померли	3	45	0	48
* Вибрали готівку	5	17	0	22
Дозрілі вивін. гр. неповної виплати	0	6	0	6
Повернені в активні	3	7	0	10
Вигасло забезпечення (неактикні)	2	10	0	12
Разом	**13**	**85**	**0**	**98**
Всі неактивні члени 7/2003	7,635	16,153	0	23,788
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ 7/2003	**13,608**	**20,449**	**2,709**	**44,766**

(* Виплачені і частинно виплачені грамоти)

Знову цвітуть каштани...

Скажіть, чому життєпис завжди стосується тільки людей? Таж живуть не тільки люди. Природа теж живе. Живуть почуття радощів, печалі, гніву. Так і Київ живе – увінчаний тополями, затишними парками, пам'ятниками самобутній культурі.

Було це давно, вже й мохом поросло. 1921 року Ленін, рятуючи недолугу більшовицьку доктрину (НЕП), як перехідний період від капіталізму до соціалізму. Підприємливі кияни не забарилися з ініціятивою.

На Фундуклеївській вулиці відкрився універсальний гастроном Скоропада. Ковбаса, шинка, сир багатьох сортів, ікра чорна, червона, частівкова, керченські оселедці, ніжинські огірочки-пікулі. Перелік цін на товари усім пригожий. Біля кінотеатру Шанцера процвітала кондитерська Крижанівської. Хліб різного ґатунку і присмаку, завжди свіжі булочки, багатий асортимент всіляких кренделів-менделів. На Прорізній була книгарня братів Наливайків – унікальні твори Винниченка, Хвильового, раннього Тичини, Бабеля, Яновського. Хто з тодішніх кияв не знав престижне фотоательє Бені Фриткіна? Або спортивно-мисливську крамницю „Динамо", де продавали малокаліберний, для підлітків, пістолет „Монте-Кристо", а дорослим – „Смит і Вессон". Без дозволу міліції. Купуй, носи, стріляй. Але за НЕПу Лук'янівська в'язниця була майже порожня.

Цікаво, що ніде не було черг. Хіба що довжелезні черги до кінотеатрів, де кияни захоплювались Мері Пікфорд, Даґласом Фербенксом, Чарлі Чапліном. Вечорами у Купецькому саду співав на відкритій естраді молодий Леонід Утьосов.

На Хрещатику у надвечірню пору правою стороною вулиці, йдучи до Басарабки, прогулювалась молодь. На хлопцях – білі накрохмалені сорочки, метелики, пухнасті пуловери „бостон" і широчезні штани „чарльстон". Серед дівчат – переважно студентки. Біла модна беретка, скромне (за стипендію) платячко, зате модельні „єврапейські" туфельки. Бо ж місто европейське, то й сама – европейка. Лівою стороною Хрещатика походжали вусаті пожежники, перукарі та інші непмани, яких приваблювали гомінливі робітниці з тютюнової фабрики у червоних косинках. Демаркаційною лінією між соціяльними прошарками Хрещатика служили трамвайні рейки. По них жваво бігали бельгійські трамваї „пульмани": мідяна оправа, сидіння зі справжньої шкіри. Такого комфорту не визнавали „пацани" і каталися ззаду – на „ковбасі". Звідси і пішло рідне киянам: „котись ковбасою!".

Критий ринок: м'ясо, риба, овочі, яблука – усе свіжесеньке з навколишніх сіл. Продавці ввічливі, запобігливі, нікому не „тикають". На кожному білий, чистий фартух. І рука „чиста". В разі щось недоважить, недоріже, – тут же загальний бойкот. А це вже банкрутство, розор. Критий ринок торгував від зорі до зорі. Без перерви на обід. Без пролетарського: „Ми тоже люді".

У 1926 році закінчився НЕП. Що ж далі? Київ вступив у епоху „великих перетворень соціялізму". Партійний провідник Постишев впровадив новорічну ялинку для школярів. Постишева розстріляли, як говорили кияни, за його вишивану українську сорочку („постишевку") та ялинку для дітвори.

З'явився Хрущов і його партійний напарник Коротченков (в дорозі з Москви до Києва згубив останню літеру свого прізвища), які відразу взялися до соціялістичних перетворень пейзажу Києва. Усі сили кинули на спорудження величезних будинків – штабу Київського військового округу і НКВД. Хрущов виявився неповторним знавцем ідеологічного змісту скульптурних зображень і звелів привезти до Києва скульптуру Леніна з радянською павільйону Міжнародної виставки в Ню-Йорку. Микита Хрущов примостив Ілліча перед Критим ринком. А кияни є кияни. Була нагода повеселитись: Ленін вказує шлях до нового НЕПу! У подальші роки з'явилися нові пам'ятники – монументальна жінка з мечем, яку гострі на язик кияни нарекли „нержавіючою бабою", пам'ятник воз'єднання України з Росією, який люди назвали „хомут дружби народів".

Кириченко, який прибув до Києва з Одеси, привіз з собою ностальгію за широченними сходами з Приморського бульвару до моря. Таким чином і в Києві з'явилися широченні сходи поруч Інститутської вулиці. Правда, там зроду не ступала людська нога, бо зручніше ходити пологою вулицею. Щербицький взявся щербити архітектурні надбання стародавнього міста і знівечив Києво-Печерську Лавру, керамічні стежки Аскольдової могили залив чорним асфальтом, для нового музею Леніна зрізав частину Володимирської гірки. В дусі соціялістичного реалізму відзначився новий пасажирський двірець, що його кияни назвали „Всеукраїнська клуня".

Дальший життєпис Києва – це турбота нового покоління. Та й Хрещатик вже не той. Там крокує новий народ – цілеспрямований, вольолюбний, джинсовий. Йому байдужа туга предків за тополями, затишними парками. Що ж їм лишається? Хіба що згадувати свої київські ночі, квітучі каштани, зустрічі в саду...

В. Остапенко,
Вашінґтон

„Свободі" – 110 років

1973 рік

„Русини від лихих обставин утікають аж в Америку, де заснували „Свободу", а наші – в Сибір та на Амур – де через кілька десятків літ забудуть, чиїх батьків вони діти... Якщо наші американські земляки згодяться і нас прилучити до свого свята, то хай не здивуються, що я засилаю до них своє важке зідхання...".

Панас Мирний (з листа до Михайла Коцюбинського від 5 листопада 1903 року)

„Свобода", 15 вересня

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Вклонилися пам'яті героїв

БОСТОН, МА. – Спілка Української Молоді в Бостоні організувала Свято Героїв, вшановуючи синів та дочок народу, які віддали життя за відродження України. 15 червня в українську католицьку церкву Хреста Царя ввійшли з прапорами члени СУМу та Українські Американські Ветерани, Пост 31 ім. Николи Зозулі, під проводом командира відділу Стефана Костецького. Сумівське юнацтво зложило вінок, а отець Ярослав Налисник відправив Святу Літургію та Панахиду за спокій душ поляглих героїв України.

Після Панахиди на церковній площі відбувся апель, присвячений 85-літтю проголошення IV Універсалу Української Центральної Ради та бою під Крутами, 90-літтю смерти Лесі Українки, 65-літтю від народження Василя Симоненка.

Під проводом бунчужної Надії Майкут апель розпочався з піднесенням прапорів та відспівання українського національного гимну. Голова Осередку Володимир Майкут попросив однохвилинною мовчанкою вшанувати померлих членів СУМ та депутата Верховної Ради України Ярославу Стецько.

В мистецькій частині юнацтво виступило з тематичним літературно-музичним монтажем. Під гітарний акомпаніямент Олі Барицької вірші деклямували Оля Герасимів, Оксана Яшчишин, Маріяна Забава, Христина Ґалонзка та Андрій Стефанчів. Всі присутні разом з юнацтвом заспівала пісню „Рости, рости, черемшино".

У третій частині апелю відзначено успіху Осередку, зокрема юнацтва, представлено нових кандидатів до відділу, вручено нагороди і підвищення. Були відзначені: Наталя Бандига, кандидат до Відділу Юнацтва; Тара Рід здобула ступінь Отрока; Христина Ґалонзка та Оля Герасимів війшли в ряд дійсних членів СУМ та здобули ступінь Дружинника; Христина Ґалонзка отримала Злетову Відзнаку і здобула перший ступінь Виховника.

Після апелю відбувся спільний обід, грала оркестра „Дискет-о-грай" під керівництвом Андрія Барицького. Спортові референти Андрій Банадига та Володимир Майкут, мол. з допомогою Михася Носаля організували дружні відбиванкові гри.

Анна Дашавець

Апель під час Свята Героїв

УКРАЇНА І СВІТ

Українська православна друкарня в Рахманові

Містечко Рахманів лежить над річкою Вілією на Волині поруч літописного Шумська. Перша писемна згадка про нього була у 1513 році, коли містечко належало до волинських шляхтичів Боговитинів-Корчаків. Його попередня історія захована під назвою Пегаси – так називалось містечко в раннє середньовіччя.

Назва Пегаси, без сумніву, грецького походження і в перекладі означає крилатого коня, музичний-символ поетичного надхнення. Назва Рахманів має походження індійське. В літописі Нестора є повідомлення про рахманів, що живуть за настановами прадідів, м'яса не їдять, вина не п'ють, блуду не чинять і ніякого зла не коять через страх великий перед Богом.

В староєврейській мові слово „рахмани" означало милосердних євреїв. Чи містечко взяло собі назву від праведних рахманів чи від милосердних євреїв, сказати тяжко, але про Боже милосердя над ним свідчить те, що в ньому суджено було надрукувати старою українською мовою „Євангеліє Учительное". Здійснив це ігумен-друкар Кирило Транквіліон. Навчався він в Львівській братській школі, з 1592 року вчителював у Вільні, а на початку XVII ст. знову був у Львові – ігуменом Унівського Свято-Успенського монастиря. Цей славетний ігумен появився 1618 року в містечку Рахманові.

Містечко і замок були обнесені високими земляними валами і мурами, рештки яких збереглись до нашого часу і добре простежуються над берегами річки Вілії, на схід від храму св. Трійці. В той час тут стояв монастир з такою ж назвою. Його фундатором був князь Михайло Вишневецький. Рахманів вважався другою резиденцією князів Вишневецьких, після родинного гнізда містечка Вишнівець. Їх палац стояв на березі річки Требушівки недалеко її злиття з Вілією.

Довгий час між науковцями тривали суперечки про місцезнаходження похідної друкарні ігумена Кирила Транквіліона – Старовецького в Рахманові. Оскільки місцем майже всіх первісних друкарень були монастирі, то і монастир св. Троїці в Рахманові відігравав дуже важливу ролю в церковно-релігійному житті того регіону Волині, славився своїм чернечим життям, був важливим осередком духовності.

Де ж, як не в монастирі, ігумен Кирило міг розташувати свою похідну друкарню? Хто покликав ігумена Кирила з його похідною друкарнею до Рахманова?

Це був час після Берестейської унії 1596 року, коли єзуїти виступали проти православної еліти нашого народу, засновували свої школи, друкарні, видавали книги, в яких гостро засуджували православну віру, трактували її як „схизму". Щоб оборонити православну віру і Церкву, необхідна була духовна зброя – книги, в першу чергу Богослужбові, полемічні, навчальні, з яких можна було б навчати основних догм українського православ'я. Ігумен Кирило Транквіліон-Старовецький – проповідник слова Божого, вчитель українських братських шкіл, український друкар – був відомий на Волині того часу, відоме це ім'я було і православній княгині Раїні Вишневецькій з роду Могили. Однією з великих справ її було видання книги „Євангеліє учительноє албо казання на неделя през рок і на празники Господніє і нарочитим святим угодникам Божім", тобто твір власного повчання на дні недільні року і на свята святих угодників Божих та чотирнадцять тлумачень Апостольських послань Іоанна Христозома, перекладених на українську того часу мову ієромонахом Кипріяном Острозьким.

В 1618 році Кирило Транквіліон-Старовецький на запрошення

Рахманів. Церква св. Трійці (1730 р.)

княгині Раїни Вишневецької прибув до Рахманова і узявся за видання важливих книг для нашої церкви і народу. Він одночасно став ігуменом місцевого монастиря св. Тройці, заснованого цією ревнителькою віри.

Ігумен Кирило мав багато виголошених і записаних проповідей, чекав лише на кошти для їх

(Закінчення на стор. 20)

СВОБОДА

Учите ся брати мои изучайте читайте
И чужому научайтесь, Свого не цурайтесь.
Въ своей хатѣ своя правда и сила и воля"
Шевченко

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ

Число 1 ДЖЕРСІ СІТІ Н. Д 15 Вересня 1893. ГОДЪ I

Трибуні української громади - Многая Літа!

Теплом і щирістю нижче вміщених привітань на адресу „Свободи" з нагоди її 110-річчя редакція тижневика ділиться з Українським Народним Союзом, з нашими авторами і дописувачами, з усіма читачами, усією громадою, адже 110-ий ювілей „Свободи" – це спільна заслуга всього українства Північно-американського континенту, і тому – спільне наше свято.

Нашій „Свободі" – честь і слава!

15 вересня виповнюється 110 років україномовному органові Українського Народного Союзу – тижневикові „Свобода".

110 років тому українські емігранти, полишивши рідні землі через злидні, безземелля і безробіття, зробили перший, надзвичайно важливий і продуктивний крок до організаційого оформлення громади – заснували газету „Свобода", і вона від першого свого дня стала осередком об'єднувальних зусиль, трибуною ідей, котрі невдовзі лягли в основу створення Українського Народного Союзу. Найглибшої нашої пошани і вдячности заслуговують піонери української громадської праці на північно-американському континенті, які розуміли вагу і перспективу організованого життя, усвідомлювали потребу і значення взаємодопомоги. Такої самої поваги і вдячности заслуговують десятки і сотні тисяч перших українських еміґрантів, які виказали такий здоровий інстинкт до об'єднання сил. Вже у своєму третьому числі „Свободи" її засновник і редактор о. Григорій Грушка писав: „Наш голос не був голосом вопіющого в пустині, наші слова не були горохом, киненим о стіну, наша відозва одбилась сильним відгомоном широко і далеко в душу кожного русина, наші труди і мозолі вже частинно увінчані добрим успіхом... ". У „Свободі", мов у найчистішому дзеркалі, відобразилася вся історія української іміґрації до США і Канади, вся діяльність Українського Народного Союзу, все багатогранне життя наших громад, а також наші глибокі і непорушні зв'язки з Україною.

Від імені Головного Уряду УНСоюзу щиро бажаю редакції „Свободи", її авторам, дописувачам і читачам доброго здоров'я й успіхів у всіх наших громадських обов'язках і корисних починах!

Стефан Качарай, предсідник
Українського Народного Союзу

До редакції газети „Свободи" та Уряду Українського Народного Союзу

Вітаємо Вас в 110-ту річницю від дня заснування передового часопису українців у діяспорі. „Свободу" утотожнюється з появою та розвитком української діяспорної громадськости у США.

Тоді, коли преса у державних демократичних обставинах становить немов четверту гілку влади, тобто є сумлінням народу, котре стежить за виконанням волі народу між виборами, то у бездержавній нації „Свобода" впродовж майже сто років мало ще більшу вагу. Вона в першу чергу будувала українську націю, з русинів та малоросів викарбовуючи свідомих українців. Впродовж свого існування вона була основним чинником свідомости та зв'язку українців в США.

Сьогодні, коли слідами „Свободи" пішли інші українські діяспорні громади, котрі в більші чи менші мірі намагаються координувати діяльність та організують більші чи менші часописи, „Свобода" може служити для них прикладом до наслідування.

Ми свідомі, що без активної допомоги Українського Народного Союзу „Свобода" не могла б виконати своєї довголітньої місії. Тому вітаємо також піонерів, довголітніх трудівників Українського Народного Союзу, його теперіш-

(Закінчення на стор. 17)

Редактори і друкарі „Свободи" в 1897 році. Зліва: співробітник Денис Пирч, друкар Денис Мурдза, редактор о. Стефан Макар, друкар Василь Фекула.

„Свободі" – наше вітання

Український Конгресовий Комітет Америки (УККА) щиро вітає пресовий орган Українського Народного Союзу, тижневик „Свобода" з 110-річчям. Бажаємо Вам успіхів у праці, наснаги та всього найкращого, а Вашому виданню – довгих років.

Цього року українська американська громада відзначає 125-ліття свого існування. Протягом майже всього того часу її розвиток, її проблеми та радості були відображені у Вашому виданні. На сторінках „Свободи" відбита не тільки історія української американської громади в США, але й історія Америки та України. Гортаючи сторінки архівів „Свободи", можна дізнатися про американські вибори, Голодомор-Геноцид 1932–1933 років, Другу світову війну і ще багато подій в історії українського та американського народів. „Свобода" завжди була джерелом інформацій, які гуртували українську американську громаду, повідомляли про громадські та культурні ініціятиви, події. Завдяки Вашій газеті громада знала про події в різних місцевостях та громадські проєкти і брала в них участь, залишаючись єдиним цілим.

Саме існування „Свободи" протягом більш ніж століття доводить, що громада берегла дух наших предків, які приїхали в США і

(Закінчення на стор. 17)

З історії „Свободи“

Вийшла орати

Лука Мишуга

(Пропам'ятна книга УНСоюзу, 1936 р.)

У тяжку хвилю зродилася „Свобода” як перший народний український часопис на американській землі. Щоб зрозуміти це сміливе на тодішні часи явище, треба взяти під увагу, що навіть тепер, по стількох десятках літ поступу української справи, маємо ще в Америці яку половину нашого народу, зараженого москвофільством. По існуванні української держави в Европі й по геройських зусиллях нашої нації до визволення, по величних українських маніфестаціях в Америці, що нараховували по десять тисяч люда, по численних публікаціях про Україну й український нарід англійською мовою та по тім, що вже є ім'я України і на американських шкільних мапах – маємо ще тепер багато газет в Америці, видаваних для нашого народу в протиукраїнському дусі, й маємо ще тепер пропаганду, яка вчить наш нарід уважати найстрашнішим своїм ворогом Україну й українців. А коли тепер іще так тяжко дістатися до того збаламученого народу, відгородженого китайським муром від усього, що українське, то яке ж було становище „Свободи” тому сорок кілька років, коли вона мала до діла майже виключно з національно цілком неосвідомленим народом, у якого саме тому так легко було вмовити, що українство – це „чортове діло”, це зрада свого народу і своєї віри та ідеї – „один русский нарід від Спижу по Камчатку”. За цю ідею був же всемогучий цар московський і його амбасадори та консули в Америці! Та ще й православне духовенство, що то його цар вислав, щоб стало опікуном „бідного русского робітника”. Крім того, Росію в Америці добре знали, а з нею знали, що значить і назва „русский”. Отже, було чим величатись і до кого признаватись!

І про Польщу знали в Америці. І добре розуміли, що значить назва „польський”, бо сотки польських революціонерів та інтелеґентів зробили розголос польському імені навіть довго перед тим, поки зачав іміґрувати до Америки польський селянин чи робітник.

Навіть такий малий народець, як словацький, і цей зумів тоді станути в Америці національно твердою ногою, бо не було в нього роздвоєння хоч щодо назви, а крім цього, мав він між собою з самого початку поважне число світської інтеліґенції й духовенства.

Тільки один одинокий, національно цілком неосвідомлений еміґрант з Закарпаття та наш лемко з Галичини – були довгі роки без усякого свого рідного проводу. Зате до опіки над ним зголосилися московські агенти й польське духовенство. Зверталися до нього й словацькі провідники, а вкінці зачало забирати його під свою владу в мадярськім дусі виховане духовенство з Закарпаття.

Оті опіки відбивалися на народі дуже погано. Попри те через тертя і непорозуміння в наших власних рядах упав престиж перших українських працівників, що себе взаємно, і то дуже часто неслушно, звинувачували за промахи, яких при піонерській праці прямо неможливо було виминути.

Та щастям було те, що в тім часі, коли появилося перше число „Свободи”, вже було в Америці невелике число „подоляків” (яких лемки називали „бойками”), котрі походили з тих галицьких сіл, що були вже національно більше освідомлені, та в котрих були вже читальні „Просвіти”. Ці вже звикли в старім краю читати українську книжку і газету. І ось з горсткою свідоміших лемків і з горсткою отих „подоляків” розпочато при помочі „Свободи” першу дійсно правдиву народню роботу, в якої основу положено українську національну ідеологію, що її пригадував постійний цитат (поміщений нагорі під назвою часопису): „В своїй хаті, своя правда і сила і воля”. Про започаткування своєї праці писала „Свобода” (в перших своїх числах) таке:

„Кожний розумний і дбалий господар, коли вийде орати свою ниву, першим його старанням є, щоб ниву переорати, вичистити з каміння, з непотрібного бур'яну і з буйного пирію, що криється під скибою. Коли б хто не доложив свого старання й праці до очищення свого загону, тоді даремна вся його робота.

І ми, видаючи нашу „Свободу”, пішли за прикладом старого досвідченого господаря-рільника. Насамперед купили ми плуг, то є: українську друкарню, і вийшли орати на американсько-українську ниву, яка до цих пір облогом лежала.

Ми хотіли таки зараз сіяти зерно правди, волі й просвіти, але прийшли до пізнання, що так бути не може і даремна наша праця і видатки, коли не постараємося перше очистити українсько-американську ниву від каміння, будяків і непотрібного бур'яну.

У редакції „Свободи“. 1925 рік

Темнота народу, його легковірність дати обманюватися ріжним фальшивим пророкам, здирство й ненаситність гроша деяких долярових місіонерів, що вештаються між українським народом – це те каміння непотрібне, будяки”.Орючи ту ниву, треба було „Свободі” в першу чергу просвічувати нашу іміґрацію щодо її української назви і її українського походження, а заразом пробувати переконувати й американський світ про те, що ми не росіяни, поляки, греки, австріяки, словаки, чи що там. Але з тим українізмом треба було підходити до нашого народу здалека. Треба було бути дуже обережним з назвами „український” і „Україна”, щоб не дати ворогам нової зброї у їхній акції відчуження народніх мас від їх правдивих провідних синів.

Подібної боротьби за свою власну назву не зазнав тут ніякий інший нарід. Була вона особливо тяжка тому, що найбільшим ворогом нашим була темнота, та що ті, що їх наш нарід вважав своїми провідниками й опікунами, були на ділі московськими чи мадярськими платними агентами, або людьми, можливо, доброї волі, але засліпленими московською і мадярською пропагандою.

В порівнянні з тими колодами, польські перешкоди були ще найменші.

Читаючи перші статті „Свободи”, завважуємо, що наші піонери не вибирались орати народню ниву з голими руками. Вони мали готове й здорове зерно, мали добре знання національної справи. З їхніх статтей видно, як вони вчилися пізнавати лад у новім краю, та як застановлялися добре над тим, чим є наш чоловік в Америці, і чим є Америка. І видно, як вони намагалися ту придбану науку передавати українському іміґрантові в такій формі, щоб він міг її стравити.

З їхніх статтей можна пізнати, що вони вглиблювалися в соціяльні питання і в американське життя, що вони багато читали і багато думали, та що намагалися все те, що вважали гарним на землі Вашінґтона, вщепити в душі українських іміґрантів, а то й перещепити на українську землю в старім краю.

Вони пильно слідкували за життям нашого народу на всіх наших землях та змагали до цього, щоб тим землям віддати нашого іміґранта, як вертається до краю, людиною освіченою, поступовою та громадською.

„Свобода”, висуваючи ці різні проблеми, намагалася їх тоді розв'язувати. Представляючи нашій іміґрації національну ідеологію, намагалася переконати її, щоб приняла ту ідеологію за свою. Тим чином творила з невиразної маси живе українське тіло й об'єднувала його з усіми розбитими частями нашого народу довкола одного українського, соборницького ідеалу.

А як вона те все переводила і на яких підставах будувала американську Україну, та що вкладала в душу українського робітника, про те розкажуть нам оці пожовклі листки „Свободи”, що вже розсипаються нам під руками, коли їх переглядаємо. З них іще й сьогодні несеться полет і розмах. З них видно, що „Свобода” була свідома історичної місії української іміґрації в Америці. З них теж несеться мужній визов ворогам українства: хоч мало нас тут, в Америці, то наша сила росте у проводі наших дум.

Початки „Свободи“

Денис Голод

(Пропам'ятна книга УНСоюзу, 1936 р.)

Отець Грушка, парох Джерзі Сити, любив усе шукати книжки серед наших людей. Бувало, спровадить він книжок з „Просвіти” й розпихає між людей. Менші книжки дає даром, більші позичає, беручи за це 10 центів оплати. Дасть іміґрантові таку книжку й запише собі на карточці, прибитій у себе на стіні, ім'я позиченого та наголовок книжки.

Та звичайно таке бувало, що візьме чоловік книжку, дасть кілька центів оплати, і тільки вже о. Грушка цю книжку й бачив. Каже о. Грушка: „Недобре з книжками. Треба нашому народові газети. Мусимо заложити газету. Пішлю гроші до Ставропигії й спроваджу черенки”.

Одного дня о. Грушка присилає до мене свого кухаря, що йому варив їсти, щоб я прийшов до нього. Я прийшов під ч. 247 Ворен стріт, де о. Грушка мав 4 кімнати (кухню і їдальню на першім поверсі, а дві кімнати на другому). Я застав у мешканню великі зміни. В їдальні був зроблений стіл і полички на стіні. Ще місяць тому, як я здавав о. Грушці звіт з колекти серед парафіян, тут було чисто, а тепер справжня фабрика: коло стола стояли Денис Салій і Сидір Ференц. Оба складали черенки. Салій, видно, вже вмів, а Ференц учився від нього. О. Грушка дивився, чи вони складали добре. Складали руками.

О. Грушка заговорив до мене: „Піди на „ярд” і привези „вільбару”, що я її купив. Зложимо оці чотири таблички на „вільбару” і повеземо до англійської друкарні”.

Пішов я на подвір'я, дістав тачку й притягнув під двері. Зложили ми „таблички” (форми) на тачку.

„Дивися добре, – каже о. Грушка, – щоб не перевернути „вільбари” і не висипати табличок, бо як ті зернятка розсипати, то вже їх не можна сіяти. Прийдеться нам обом наново збирати”.

Повіз я тачкою таблички дорогою, а о. Грушка йшов хідником попри мене. Прийшли ми так під один дім на вулиці Монтґомері. Я лишився надворі, а о Грушка пішов до середини, до англійської друкарні. За якийсь час з дому вийшов робітник і забрав форми до середини. О. Грушка вийшов за якийсь час потім і каже до мене: „Ти робиш тепер наніч?”.

„Так”, – кажу.

„Як так, то прийди завтра в 1-ій годині та поїдеш з „вільбарою” до цієї самої „шапи” і привеземо готову газету”.

На другий день – це було 15 вересня 1893 року – пішов я з о. Грушкою до „шапи” на вул. Монтґомері. О. Грушка знов пішов до середини, а я лишився з „вільбарою” на вулиці. За якийсь час робітник виніс два пакунки, завинені папером і обв'язані шнуром, і зложив їх на тачку. Потім виніс 4 таблички й зложив теж на тачку.

Як тільки ми привезли це на 27 Ворен стріт, о. Грушка чим скорше кинувся шукати ножа. Розрізав шнур на однім пакунку, розвинув папір і вийняв газету. Розвинув газету й став з нею бігати по хаті, тішачися нею, як мати тішиться дитиною, коли дитина розбавиться, „Вже маємо газету!” – кричав він.

Потім положив газету на стіл і став дивитися, чи все в ній так, як сподівався. Потім каже мені: „Ти ходиш поміж люди, по хатах, колектуєш гроші на парафію, то знаєш, де живуть наші люди. Бери сто чисел і розneси їх між людей: дай кожному ґазді одне число. Як де є „бордери”, дай кожному теж одне число. Як не вміє читати, не давай. Як кому даси газету, запиши, кому дав: ім'я, прізвище й адресу. Як чуєш, що люди говорять про газету, добре чи зле, нічого не протився, все запиши і мені скажи”.

Так я й розніс перше число „Свободи”. І робив, як о. Грушка мені казав.

За два тижні я зробив те саме з другим числом. Тоді з мене люди стали сміятися. У цукроварні, на „доку”, де я працював, наші люди почали мене піднімати на сміх перед чужими людьми. Бувало візьме собі наш чоловік якийсь папір під паху й кричить: „Голод нюйоркську газету продає!”.

Я сказав про це о. Грушці, й о. Грушка говорив про це на проповіді. „Що ви, люди, такі? Адже Голод газети не продає, але даром вам дає. А зрештою й продавати газети не встид”.

„Свободі“ – Многая Літа!

Редакції української газети „Свобода“
Шановне товариство!

Від імені Державного комітету України у справах національностей та міграції щиро вітаю вас та ваших читачів з 110-ю річницею від дня заснування газети „Свобода“, яка стала першою українською газетою на американському континенті.

Для багатьох українців, які проживали відірвано від української громади, ця етнічна преса була чи не єдиною ланкою, що з'єднувала з українським світом, українською думкою та культурою.

Газета, незважаючи на різні цензурні утиски, широко висвітлювала українське життя на етнічній батьківщині, не тільки інформувала читачів, а й виховувала їх у національно-патріотичному дусі, сприяла підтримці їхньої етнічної самосвідомости.

Разом з тим „Свобода“ прагнула налагодити зв'язки з українською еміграцією в інших країнах, зокрема в Бразилії, Канаді, відображаючи напрями пошуку шляхів консолідації етносу, підтримки етнічної культури й національних традицій української діяспори на Північно-американському континенті.

І на сьогодні провідною темою практично кожного випуску „Свободи“ є проблема розвитку почуття етнонаціональної свідомости, яке ґрунтується на чітко зформованій плятформі етнічної єдности.

То ж бажаю всім, хто присвятив своє життя цій почесній і дуже відповідальній справі, міцного здоров'я, творчої наснаги та нових здобутків на обраній ниві!

З повагою –
Г. Г. Москаль,
голова
Державного комітету України
у справах національностей
та міграції

Вельмишановна п. Ірено Яросевич,
Вельмишановні члени колективу газети „Свобода“

Дозвольте мені від щирого серця привітати Вас з поважним ювілеєм газети „Свобода“, ювілеєм видання, яке без перебільшення можна назвати трибуною української громади в США.

Починаючи з 15 вересня 1893 року, завдяки невтомним зусиллям Ваших попередників цей друкований орган української діяспори згуртував навколо себе вихідців з України, інформував читачів про події в нашій державі та в світі, допомагав багатьом поколінням імігрантів з України відчувати себе справжніми українцями.

З невеликої газети, яку 110 років тому почав видавати отець Григорій Грушка, Ваше видання перетворилося в провідний україномовний засіб масової інформації в США, який є для громади не лише джерелом отримання інформації, але й символом непереможности українського духу, свободи нашої держави.

Принципова позиція журналістів, які працювали в газеті в попередні роки, забезпечила можливість викриття злочинів тоталітарного режиму радянських часів проти українського народу, зокрема винищення великої частини українського селянства штучно організованим тодішньою владою Голодомором 32–33 років.

Виважена, вдумлива праця фахівців, які зараз працюють в газеті, сприяє розширенню політичних, культурних, освітніх та інших контактів між Україною та Сполученими штатами Америки, забезпеченню правдивою інформацією про події в Україні широкого кола читачів.

Щиро бажаю колективу газети подальших успіхів, добра, творчої наснаги в праці, спрямованій на поширення української присутности в інформаційному просторі США, забезпечення якомога більшої кількости громадян правдивою інформацією про Україну, висвітленні позитивних змін, які відбуваються в нашій державі.

З глибокою повагою –
К. І. Грищенко,
Міністер закордонних справ України

Головному редакторові
газети „Свобода“ п. Ірені Яросевич

З глибокою приємністю від імені Постійного представництва України при ООН і від себе особисто сердечно вітаю Вас і Ваших читачів з подією, яка має загальноукраїнське національне значення – 110-літтям появи газети „Свобода“, найдавнішої україномовної газети у світі.

Як і понад століття тому, нині Ваше видання продовжує виконувати високу, шляхетну місію боронителя української ідеї та ідентичности. Існування „Свободи“ – це неоціненний дар для усього світового українства і важливий приклад самовідданости у нашій загальній справі. Схиляємо чоло перед засновниками і сподвижниками цього Букваря українського життя у Північній Америці, оскільки ними закладено унікальну традицію, яка стала одним із двигунів історичного процесу самоусвідомлення української нації.

У наш час під Вашим керівництвом „Свобода“ перетворилася на модерне, динамічне і багатогранне видання. Вельми важливо, що газета продовжує свою просвітню працю, пригортаючи до України серця своїх читачів. Водночас хочу також сердечно подякувати Вам за увагу до загальносвітових проблем, участь у вирішенні яких бере наша сучасна країна. Саме газета „Свобода“ стала одним із найбільш послідовних літописців і, фактично, справжнім соратником у діяльності Української держави в ООН, зокрема у час членства у Раді Безпеки.

Вітаючи і дякуючи Вам, я седечно бажаю, щоб і надалі „Свобода“ продовжувала свою важливу і плідну працю. Зичу Вам і Вашому колективу міцного здоров'я, влучного слова і успіху.

Зі свого боку, дозвольте перефразувати відомі слова з першого числа Вашого видання 15 вересня 1893 року про те, що доля першої української газети в Америці залежить від нас, читачів. Подаючи руку підтримки „Свободі“, ми з Богом йдемо шукати істини, а істина доведе до свободи.

З глибокою повагою –
Валерій Кучинський,
Постійний представник України при ООН

Талант, освіта і праця

Іван Кедрин
(„Свобода“, 15 вересня 1993 р.)

З нагоди сторіччя „Свободи“ появилося її позачергове 12-сторінкове видання. У 24 статтях, привітах, нарисах, фейлетонах – автори складали привіт ювілятові і висловлювали свою пошану для його столітньої праці. Але це така широка тема, така глибока проблема, як отих 100 років на сторожі рідного слова на службі рідної журналістики далеко від рідного краю.

У кожній професії, при кожному варстаті потрібні три речі – талант, освіта і праця. Сто річників „Свободи“ – це величавий пам'ятник, побудований талантом, освітою і працею тисячів авторів, які впродовж однієї сотні років давали громаді, українській спільноті по цьому боці океану – інформацію, коментар, популярну науку і розвагу. У тих ста річниках „Свободи“ вміщено безмір праці, безмір доброї волі служити рідній культурі, найпершою підвалиною якої є рідне друковане слово.

„Свобода“ дала творчу ініціятиву до заснування Українського Народного Союзу, який, у свою чергу, взяв під свій покров „Свободу“. Це насправді дві нерозлучні установи, – не одна, а дві твердині українства серед чужомовного моря. Бути членом УНСоюзу – це особиста довідка на приналежність до української нації. І те саме стосується передплатника та читача „Свободи“. Це не є ефемериди, це не є епізодичні появи, які появляються і щезають. Людина минається. Її діло залишається і народ залишається. У цьому ґарантія тривкости твердині УНСоюзу і тривкости „Свободи“ – як довго існуватимуть українські люди в Америці. Нема такого пророка, який міг би тепер передбачити, якою буде українська спільнота в Америці за дальших сто років. Натиск природної асиміляції зліквідував в Америці колишню численну німецьку пресу, скорчив польську пресу. Несподіваний вибух самостійницького руху в Україні, який завершився перемогою референдуму 1 грудня 1991 року, влив животворну кров в українсько-американську громаду. Існування української держави, тісний духовний, ба навіть організаційний і людський зв'язок між нашою громадою в Америці та державною Україною – це найкраща реальна надія на довге-довге збереження цієї нашої спільноти на американському континенті і тим самим збереження Українського Народного Союзу й „Свободи“.

Усі речі роблять люди, ніщо не діється „само собою“ та „автоматично“. Різний час ставить різну вимогу до людей: сто років тому о. Григорій Грушка, який не був професійним журналістом, став піонером української преси в діяспорі. Тодішня „Свобода“ відповідала тодішній українській громаді в США – в масі бідній заробітчанській іміграції. З часом зростали вимоги – із зростом числа й інтелектуального рівня громадян, читачів газети. Світ так мудро створений, що із зростом років зростає культурний рівень, зростає поступ, людина дивиться вгору, а не вниз. І це стосується також „Свободи“. Був час і в Галичині, і на Наддніпрянщині під чужинецьким правлінням, коли журналістика не втішалася великою пошаною. „Кожний, хто вміє писати – може бути журналістом“. Настав інший час, настав інший підхід до преси й журналістики, настали інші вимоги.

Совісний історик української діяспори мусить черпати матеріял із речників „Свободи“. Він переконається, що не було впродовж сотні років ніякого творчого почину, ніякого творчого діла – без підтримки від „Свободи“. „Свобода“ розпочинає своє життя у другому сторіччі з чистою совістю, із почуттям гордости, що вона служила не за страх, а за совість. Поклін тіням піонерів „Свободи“ – будемо намагатися йти далі їхніми слідами. І так, як ми з перспективи минулого сторіччя можемо судити, що було світле в історії „Свободи“ та що було сіре, так і колись в майбутньому, з перспективи довгого часу, судитимуть нас, у чому ми були праві і в чому помилялися.

Іван Кедрин і Марія Душник під час святкування 100-річчя „Свободи“

„Свободі" - 110 років

1983 рік

„Свобода", як український провідний часопис серед англомовного оточення в Америці, мала особливе значення. Воно актуальне і по нинішній день, і воно страшенно складне і в теорії, і в практиці. Цю теорію схопив по-мистецьки колишній головний редактор „Свободи" д-р Лука Мишуга у концепції „двох батьківщин". Це батьківщина батьків, яку треба любити і шанувати, це Україна, для якої треба працювати. І це Америка, яка дала пристановище першим іміґрантам і пізнішим ізгоям із рідної землі, і дала їм можливість розвивати тут, в атмосфері повної волі і без ніякої цензури, свою політичну думку і свою організаційну сіть в усіх галузях життя. Ось так постали в Америці церкви і народні доми, постали після переїзду сюди нової іміграції десятки установ і організацій. Але від самого початку існування „Свободи" по нинішній день ніяка велика конструктивна кампанія, ніяка поважна імпреза не може обійтися без активної підтримки „Свободи".

„Свобода", 15 вересня

Думки про ролю „Свободи"

„...До яких людей часопис в Америці не промовляв би, він усе буде бачити факти, як вони виглядають його читачам в Америці, хоч би їх було небагато. Черз те мають слушність американські вчені, коли всі часописи в Америці називають американськими, без огляду на те, якою б мовою вони не писалися.

В тому розумінні й „Свобода" є американський часопис. Вона обслуговує інтереси тих американців, для котрих українська мова є найкращим засобом духовного життя, як для інших американців таким засобом є англійська чи французька, еспанська, чи яка інша мова. Вона висвітлює життя в Америці й поза Америкою з точки зору людей, що родилися й виросли на Україні, подібно як інші газети висвітлюють його з точки зору людей інших культур. Ні мова, ні культурні наставлення редакторів чи читачів газети не змінюють її американськости, бо Америка не стоїть на становищі виключно якоїсь одної мови чи культури і не старається нищити всі мови чи культури на користь одної. Америка дозволяє свобідний розвій усяких культур, стараючись хіба зілляти їх в одну гармонійну цілість. У цій, власне, роботі чужинецька преса сповняє для Америки велику службу, інколи більшу, ніж та преса, що вживає англійської мови, а газети інших мов називає чужинецькими. На своїй ділянці таку роботу для Америки сповняє й „Свобода".

(Альманах УНСоюзу– 1944)

„...У відношенні „Свободи" до Українського Народного Союзу та навпаки, зайшов неймовірний біологічний феномен. „Свобода" дала початок Українському Народному Союзові, а тепер ця організація стала батьком „Свободи". При цьому насувається цікаве питання: чи існувала б „Свобода" без Українського Народного Союзу? Після надуми буде, здається, правильною відповідь, що так: „Свобода" існувала б тепер і була б існувала давно навіть без УНСоюзу. В той час, коли не було кому роз'їздити по Америці з промовами, де й на місяцях не було кому їх виголошувати, тільки друковане слово могло об'єднувати розкинену масу по широкій Америці. Але це, мабуть, вже не гіпотеза, що без „Свободи" був би УНС не розрісся в таку могутню організацію. Яке відношення одної організації до другої залишиться в будучому, це наразі тяжко передбачити. Добре мати матеріяльну основу, але непогано мати... й вільні крила."

Лев Ясінчук
(Альманах УНСоюзу–1953)

Передплачуємо 40 років. Хочемо знати про життя усіх українців Америки і можливість через „Свободу" мати контакт з ними. Більше пишіть на теми здоров'я, не забувайте також про вагу гумору, розумного сміху. Вміщуйте спогади звичайних людей. Це історія нашого народу.

Любомир і Орест Бойки
(„Свобода", 30 листопада, 2001 рік)

Передплачую і читаю 25 років. Почав читати, бо у „Свободі" тоді був „Tarzan". Це часопис, який служить усій українській спільноті світу. Менше друкуйте всіляку партійщину, суб'єктивні інтерпретації. Пам'ятайте, що тут є українська молодь і поза Пластом, поза спольщеними „батярами"... Пам'ятайте також про українсько-американських ветеранів.

С. Добрянський
(„Свобода", 30 листопада, 2001 рік)

Передплачую „Свободу" 45 років. По-перше, я член УНСоюзу, подруге, мені подобається її зміст, по-третє, усі ми зобов'язані підтримувати україномовні газети. „Свободу" хочу бачити все кращою і кращою. Найбільше подобаються статті, автори яких пишуть про сучасну Україну позитивно. Варто далі висвітлювати допомогу діяспори для України. На мою думку, коли в Україні буде прийнято остаточний варіянт українського правопису „Свобода" також повинна перейти на нього.

Адольф Гладилович
(„Свобода", 30 листопада, 2001 рік)

Вклоняємося пам'яті наших авторів

„В Галичині тоді вже були українські газети (хоч ще теж вживали слів Русь, русин, руський), але під цензурою (австрійською, насправді польською); на Україні друковане українське слово було заборонене від 1876 року, а в Карпатській Україні (Угорській Русі) царила повна темрява. Тому не тільки в Америці радісно прийнято появу „Свободи", але і в Галичині, а навіть і на Наддніпрянській Україні, бо вже на початках газети писав до неї дописи в Петербурґу молодий український студент Дмитро Дорошенко (пізніше – відомий історик). В Галичині цікавилися американською „Свободою", і пригадую, що „Руська Бесіда" в Бережанах, якої головою був д-р Андрій Чайківський, при кінці минулого століття, передплачувала її, а коли я працював в редакції „Діла" у Львові (1908–1913), то не раз переглядав американську „Свободу", шукаючи новин із життя українців у Злучених Державах...", – згадував Володимир Лотоцький, редактор „Свободи" в 1914 році.

Святкуючи 110-річчя „Свободи", ми з гордістю підкреслюємо, що серед її авторів, тимчасових і постійних дописувачів, були такі славні постаті загальноукраїнської культури, як Іван Франко, Пантелеймон Куліш, Михайло Драгоманов, Михайло Коцюбинський, Василь Стефаник, Микола Міхновський, Дмитро Донцов, Михайло Грушевський, Олександер Колесса, Федір Корш, Степан Смаль-Стоцький, о. Августин Волошин, Кирило Студинський, а після Другої світової війни – Іван Кедрин-Рудницький, Володимир Янів, Лука Луців, Микола Шлемкевич, Богдан Кравців, Леонід Полтава, Богдан Цимбалістий, Іван Лисяк-Рудницький та багато інших відомих в Україні і в діяспорі авторів. Їхня участь у „Свободі" створила світоглядну основу в нашій газеті, утвердила принципи і традиції демократизму, і не лише зміцнила духовний зв'язок з читачами, але й зробила „Свободу" неформальним центром громадського життя українців на Північно-американському континенті.

Передплачую два роки. Після „смерти" „Нових Днів" і „Українських Вістей" я передплатив „Свободу", бо бачу, що вона добре віддзеркалює життя українських громад в Америці і світі. Продовжуйте діяти у цьому ж дусі! Якби я був мудріший за вас, то, може б, щось і порадив, але, як видно з вашої праці, що ви маєте добрих редакторів, кореспондентів, за рівнем мовної грамотности газета – не та, що була колись, отже, все читається зі задоволенням. Мені все подобається, і нехай вам Бог допомагає.

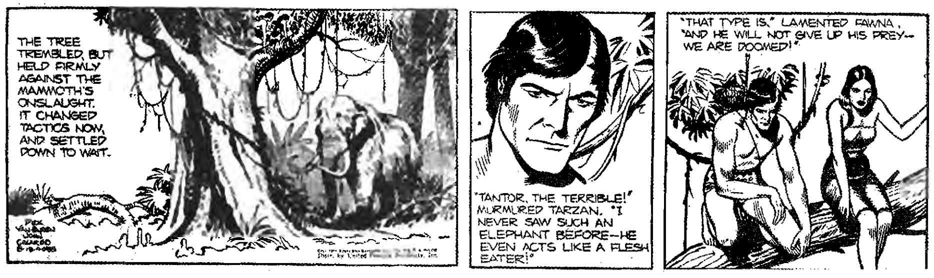
Токар
(„Свобода", 30 листопада, 2001 рік)

Ви питаєтесь, яка людська опінія про „Свободу". Але я про себе. Належу до завзятих читачів. Спершу читала „Тарзана" та любувалась знимкою гарної дівчини у суконці з широкими вишиваними рукавами, яка була постійно в часописі, це Галина Андреадіс – і як же я їй заздрила! І так я росла від цих маленьких дрібничок. Цікавилась усіма подіями, читала редакційні статті, „Україна і світ", „Про це і те". Тільки не зношу спорту, але кожний крам має свого купця. То думаю, що ваш часопис є цікавий для всіх. Читаю „Свободу" від 1950 року, яка приходить кожного понеділка і це є моє одне джерело, з якого беру національну наснагу. Дякую за терпеливість і оставайтесь у Божій опіці.

З пошаною до вас –
Марія Горкач
(„Свобода", 30 листопада, 2001 рік)

І всі читали про Тарзана...

ТАРЗАН, ч. 4685. Мамут чекає на здобич!

Дерево затремтіло, але твердо протиставилося атаці мамута. Мамут змінив тактику і вирішив чекати під деревом.

– Це жахливий Тентор! – шепотів Тарзан. – Я ще ніколи не бачив такого слона... Він діє так, як м'ясоїд!

– Це такий тип! – лементувала Фона. – І він не покине своєї здобичі...

Ми приречені на смерть!

„Свободі" - 110 років

1993 рік

„Свобода" розпочинає своє життя в другому сторіччі з чистою совістю, із почуттям гордости, що вона служила не за страх, а за совість. Поклін тіням піонерів „Свободи" - будемо намагатися йти далі їхніми слідами. І так, як ми з перспективи минулого сторіччя можемо судити, що було світле в історії „Свободи" та що було сіре, так і колись в майбутньому, з перспективи довгого часу, судитимуть нас, у чому ми були праві і в чому помилялися".

„Свобода", 15 вересня

„Свободі“ – Многая Літа!

Дорога редакціє!

Українська Американська Координаційна Рада має велику честь вітати „Свободу“ з нагоди її світлого Ювілею – 110-ліття діяльности.

Як орган Українського Народного Союзу, раніше як щоденник, а тепер тижневик, „Свобода“ не обмежувала своєї діяльности виключно до союзових справ, але широко інформувала про події в світі, зокрема в Україні, і віддзеркалювала наше громадське життя у діяспорі. Таким чином „Свобода“ була органом загальногромадської думки.

Базуючись на демократичних принципах, своїм широким діяпазоном праці і досягнень „Свобода“ записалась золотими буквами в історії нашого поселення.

Щиро радіючи і користаючись цією нагодою, вітаємо редакторів і співпрацівників, шлемо найкращі побажання доброго здоров'я, щастя і снаги до продовження праці й успіхів на добро і славу Українського Народного Союзу і всієї нашої громади.

За президію -
Ігор Гавдяк, голова
Д-р **Роман Барановський,** секретар

Вельмишановна Редакціє „Свободи“

Наукове Товариство ім. Шевченка вітає Вас із 110-ою річницею з дня виходу у світ першого числа газети, котра протягом цого довгого періоду була і залишається надалі об'єднуючим чинником української громади у Північній Америці.

Славна історія Вашого часопису нерозривно пов'язана з історією української еміґрації кількох хвиль, які творили і зберігали український світ далеко від рідної землі. Саме „Свобода“ своїми публікаціями та матеріялами вписала в літопис усі події, що відбувалися і продовжують відбуватися серед українців в Америці, про громадське та політичне життя, культурний процес у діяспорі тощо.

Наукове Товариство ім. Шевченка завжди поміщувало матеріяли про свою діяльність, статті та дописи своїх членів на сторінках Вашого видання, і ми вдячні, що ця співпраця продовжується.

Ми раді, що сьогоднішня „Свобода“ намагається надалі віддзеркалювати сучасний стан справ у діяспорі, Україні та світі, і це викликає зацікавлення серед українців усіх хвиль.

Бажаємо газеті „Свобода“ всіляких гараздів та нових успіхів.

За Управу -
Д-р **Лариса Залеська– Онишкевич**,
голова, Наукового Товариства
ім. Шевченка в Америці.

Дорога редакціє!

Екзекутива, Рада директорів і Контрольна комісія Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК-у) посилає найщиріші вітання хвальній редакції „Свободи“ – найстаршої української газети в США – із нагоди її 110-ої річниці. Щасти Вам Боже у дальшій праці.

Екзекутива ЗУАДК-у

Многая Літа, „Свободо“!

З великою радістю Союз Українок Америки вітає часопис „Свобода“ з 110-ою річницею.

„Свобода“ – це безмежне джерело інформації, яке плило впродовж років свого існування до кожної української хати. Часопис поміщував вістки про радісні події та трагедії нашого народу.

110 років „Свобода“ – це безперервний духовний та інтелектуальний ланцюг, який єднав читачів. Сторінки старих чисел „Свободи“ говорять, як ніщо інше, про переживання наших піонерів, про світлі події та сумні події. Ніхто краще не міг це передати, як щоденна „Свобода“. Коли часопис став тижневиком, то старші люди тяжко пережили цю зміну.

„Свобода“ яскраво висвітлювала такі події як Світова виставка в Чикаґо в 1933 році, Великий голод в Україні, а про найприємнішу для нас усіх подію – проголошення Незалежности України усі читали „Свободу“ від дошки до дошки.

Завдячуємо „Свободі“, що саме вона допомогла українцям в Америці втриматися від плавлення в котлі. Цей часопис розходиться в цілому світі, і тому він відіграє важливу ролю для Союзу Українок. Тому для нашої організації та для кожної з нас особисто цей часопис має особливе значення.

Багато присвятила уваги „Свобода“ святкуванню 50-ліття, 75-ліття та інших славних дат СУА. Екзекутива, Головна управа та все членство нашої організації безмежно вдячні Українському Народному Союзові та редакторам, які так щедро дарували сторінки в часописі і об'єднаному жіноцтву, поміщували всі звідомлення впродовж нашого існування.

Бажаємо „Свободі ще многих літ!

За Екзекутиву –
Ірина Куровицька,
голова , Союзу Українок Америки

Вельмишановні!

Головна Пластова Булава з нагоди святкування 110-річчя газети „Свобода“ від імені свого членства шле головному редакторові Ірені Яросевич, редакторам і співпрацівникам щирі вітання і побажання дальших успіхів, многих літ корисної праці для Українського Народного Союзу, громади та українського народу.

Ви гідно продовжуєте важливу та високоякісну працю, розпочату українськими піонерами 15 вересня 1893 року.

„Свобода“ є провідним джерелом інформацій на американському континенті, об'єктивних вісток про Україну та українців. Щасти Вам Боже!

З пластовим привітом СКОБ!

За Головну Пластову Булаву –
пл. сен. **Ярослава Рубель,** голова,
пл. сен. **Богданна Титла,** секретар

є джерелом об'єктивної інформації для тисяч українців в США та інших країнах.

УВКР високо цінує Ваш внесок у процес національного відродження українського народу та консолідації світового українства. Ваш ентузіазм у підтримці української діяспори гідний наслідування всіма українськими патріотично налаштованими редакціями, освітніми науковими та державними інститутами. Ви глибоко усвідомлюєте, що гуртування української діаспори – це дуже важливий чинник утвердження авторитету нашої держави.Хай щастить Вам у Вашій благородній справі!

Здоров'я, довголіття, щастя Вам, Вашим родинам, творчих успіхів у великій справі консолідації світового українства!

З повагою –голова УВКР
Михайло Горинь

Редакції газети „Свобода“

Шановні друзі, сердечно вітаємо усіх Вас із 110-літнім ювілеєм знаного й шанованого не лише нашими закордонними співвітчизниками часопису. Від початку незалежницької ходи Української держави до її громадян Ви також доносите правдиве слово про світове українство, інформуєте про сприйняття закордонними родаками подій в їхній матірній державі.

Маємо милу надію, що Ваші професіоналізм, мужність, принциповість, відданість справі і кодексу журналістської честі постійно вестимуть Вас крізь терни буднів до найвищих творчих злетів.

Доброго усім Вам здоров'я, „легкого пера“, нових творчих здобутків, „море“ шанувальників – ваших вдячних читачів, родинного затишку й усіляких гараздів.

З повагою –
голова Товариства зв'язків з
українцями за межами України,
народний депутат України
Іван Драч

ГОЛОВНІ РЕДАКТОРИ „СВОБОДИ“

о. Григорій Грушка
1893 – 1895

о. Нестор Дмитрів
1895 – 1897

о. Степан Макар
1897 – 1900

о. Іван Ардан
1900 – 1907

Антін Цурковський
1907 – 1909 і 1911

Осип Стеткевич
1910 і 1912 –1919

Володимир Лотоцький
1919 – 1926

Омелян Рев'юк
1926 – 1933

Лука Мишуга
1933 – 1955

Антін Драган
1955 – 1978

Василь Тершаковець
1979 – 1980

Зенон Снилик
1980 – 1998

Раїса Галешко
1998 – 2000

Ірена Яросевич
2000 -

До редакції „Свободи“ ...

(Закінчення зі стор. 13)

ній Уряд та бажаємо многих літ праці на користь нашого народу в сьогодній вже незалежній Україні, та в українській діяспорі, де проживає 20 мільйонів наших братів та сестер, що є невід'ємною частиною української нації.

Честь і слава Батькові – Союзові та Матері – „Свободі“!

Аскольд Лозинський,
президент
Віктор Паденко,
генеральний секретар

„Свободі“ – наше ...

(Закінчення зі стор. 13)

навіть на чужині зберегли свою культуру, віру, мову та передали своїм нащадкам. Завдяки Вашій газеті і до цих пір громада поінформована про основні події в США та Україні, про сучасні завдання своїх організацій. УККА, як громадська українська організація, часто користується Вашими послугами і особливо добре розуміє, яку велику ролю виконує „Свобода“ в житті громади. Ми щиро дякуємо Вам за Вашу співпрацю для блага української громади та України і надіємось, що наша співпраця продовжуватиметься і надалі.

За Крайову Екзекутиву УККА:
Михайло Савків, мол.
президент
Марійка Дупляк,
екзекутивний секретар

Вельмишановна редакціє газети „Свобода“ та численна читацька авдиторіє!

Від імені УВКР маю честь привітати головного редактора п. Ірену Яросевич, авторський колектив авторитетної газети з її 110-річчям! „Свобода“ є однією з найстарших українських газет. Створена 1893 року, вона з перших років свого існування стала популяризатором боротьби українського народу проти поневолювачів, своєрідним літописом легендарних подій XX ст.

Редакція „Свободи“ разом з її засновником і першим редактором священиком-еміґрантом Григорієм Грушкою об'єднувала українських переселенців, своїми публікаціями зміцнювала національну свідомість та зберігала народні традиції. Газета вважала своїм обов'язком здійснювати патріотичне виховання, одна з небагатьох писала правду про голодомор в Україні, визвольну боротьбу Української Повстанської Армії, українських дисидентів.

За 110 років на шпальтах Вашої газети друкувалося чимало видатних авторів, серед яких були й талановиті шістдесятники. Всі вони, як і „Свобода“, вважали, що українці мають право на суверенну державу.

Сьогодні газета пильно слідкує за кожною подією вже незалежної України,

Головному редакторові „Свободи“ Ірені Яросевич

Від імені управи Шкільної Ради при УККА і від себе особисто палко вітаю редакцію „Свободи“, найстаршу українську газету, із славним ювілеєм – 110-річчям від часу заснування.

Упродовж цього часу – від перших тяжких кроків, коли горстка українців-патріотів спільним трудом та жертвенністю створили й розбудували український часопис, „Свобода“ відано служить членам УНСоюзу, українським поселенцям та їхнім нащадкам. Ми високо цінуємо надзвичайно вагомий внесок газети „Свобода“ й правдиве висвітлення славної історії українського народу та його багатющої культури. Щиро бажаємо редакторам і співпрацівникам „Свободи“ далі збагачувати зміст, домагатися нових творчих здобутків та зміцнення співпраці з національно-творчими колами в Україні.

Тож від усього серця зичу Многая Літа нашому славному ювілятові!

З глибокою повагою –
д-р **Євген Федоренко**,
голова Шкільної Ради

„Свободі“ - 110 років

2003 рік

„...І коли ми сьогодні говоримо „Україна і ми“, то це „ми“ не означає якоїсь певної еміграційної „хвилі“, давнішої чи новішої, - воно означає наше незмінне становище і наш незмінний подвійний обов'язок, котрий з цього становища випливає: бути добрими громадянами країн поселення і разом з цим відчувати святий обов'язок перед Україною - принаймні до того часу, поки вона не вийде з лісу проблем на світлу дорогу непофальшованої демократії , соціяльного добробуту і високої культури.

„Свобода“, 29 серпня

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Музика - нам, ми - музиці

Наприкінці минулого року Філядельфійський відділ Українського Музичного Інституту Америки великим концертом відзначив своє 50-річчя. З доповіддю про громадсько-музичну діяльність відділу УМА, його вклад у культурне життя української громади виступив музикознавець, член Спілки композиторів України, Роман Савицький-молодший – син засновника і першого директора Українського Музичного Інституту Америки. Хоч це його слово до „Свободи" надійшло щойно тепер, все ж воно варте опублікування, бо не тільки містить цікаві інформації, але й теплі, пройняті гумором спогади.

Перший ювілейний концерт, присвячений 50-літтю УМІ, відбувся в Ню-Йорку, в елеґантній залі Карнеґі Гол, за активної допомоги Філядельфійського Ввділу. Той успішний концерт був нашою духовною даниною світлій пам'яті „соняшної пані" – так друзі називали відому піяністку і довголітнього президента УМІ, професора Дарію Гординську-Каранович. Її високе фортепіянове мистецтво може тепер прийти у кожний український дім у формі щойно виданого цифрового компакт-диску. Його змістом є виключно українська фортепіянова література, зокрема взірці творів Василя Барвінського, вчителя Д. Гординської-Каранович.

Великий український репертуар цієї незабутньої піяністки збігався з місією УМІ, тобто своєю метою мав пропаґанду нашого рідного музичного мистецтва. То був головний зміст життя Інституту як школи. Слово „Український" в його назві було органічним, за ним стояла відповідна атмосфера, відповідний дух, який захоплював кожне покоління учнів.

Згаданий компакт-диск з фортепіяновою грою Д. Каранович-Гординської ми створили у співпраці з проф. Наталею Кашкадамовою з Музичної академії ім. М. Лисенка у Львові (колишній, передвоєнний, Вищий музичний інститут, на взірець якого будувався Український Музичний Інститут в Америці 50 років тому. Не випадково з академії надійшли до нас привітання з підкресленням факту, що УМІ та Львівська академії мають спільні та міцні корені).

У своїй статті-спогаді („Свобода", 18 жовтня 2002 року) колишній викладач УМІ та керівник передшкільного Музичного садочка Галина Мірошниченко-Кузьма докладно згадала, як починався Інститут в Ню-Йорку, і про посвяту мого батька, професора Романа Савицького, на яку він без страху і сумніву зважився, хоч це була, як на музиканта, немала жертва. В одному з листів до музикознавця В. Витвицького тато зізнавався, що за браком вільного часу, у постійних директорсько-організаторських клопотах, він вже повний рік не сідав за фортепіяно...

Філядельфійський Відділ УМІ належав до найактивніших. Крім батька, тут від самого початку працювала викладач Анастазія Оґроднік-Жилава, довший час діяли хор, оркестра, оперний ансамбль. Мистецький керівник відділу проф. Юрій Оранський створював цікаву серію авдіо-візуальних „Альбомів на екрані" – розповіді про життя українських композиторів. Вислідом освічених зусиль проф. Оранського (при співпраці Марти Яримович та інших шанувальників нашої музики) є теперішня виставка про 50-річну діяльність УМІ у Філядельфії, а що вона збіглася з 85-літтям нашого маестра, то сердечно віншуємо йому на многія і благії літа.

Ось ще одна історична реліквія: концертовий фортепіян „Steinwaj" з 1959 року – власніть УМІ, він звучав у сотнях найуспішніших концертів.

Філядельфійський відділ УМІ дбав про успіх не лише концертових артистів чи про найвизначніших студентів. Тут входили у музичний світ діти. Спочатку сюди приїздила з Ню-Йорку Галина Мірошниченко, щоб вести музичну програму для найменшеньких. Потім, у 1972–1979 роках, тут працював Музичний садок, згуртовуючи кожного сезону щонайменше 25 дітей – заходами Галі Саґатої-Поритко, Дзвінки Швед, згодом і Катрі Оранської-Петик.

В 1972 році також постало Музичне дошкілля в Нюарку-Ірвінґтоні, яке тепер поширилося на Ню-Йорк під назвою „Музика і я". Світ дитини і світ музики нерідко поєднуються у веселий спосіб. Керівник „Музичного дошкілля" Марта Шлемкевич-Савицька навчає дітей знаків музичного письма – як вони мають розпізнавати італійські слова forte (голосно) та piano (тихенько). Після науки, вдома, на голосну мову бабусі: „Бабусю, прошу, піяно, піяно...". Учителька показує дітям різні інструменти, також і французький ріг (French Horn). Вдома дівчинка гордо розповідає мамі: „Сьогодні пані Марта показувала нам французький гріх". Щоб діти легше запам'ятали ім'я Петра Чайковського, вчителька радить: „Кожного ранку ви п'єте час з чайника. Слово „чайник" нагадає вам прізвище Чайковського". На запитання тата, чию творчість він вивчав, дитина каже: „Композитора Чайника!". Після великого концерту з нагоди 30-річчя УМІ наші маленькі Ромчик і Міка збираються додому. Хтось з дорослих запитує п'ятирічну Міку, що їй найбільше сподобалося у програмі. „Як концерт ще не почався і ми могли бігати". Зніяковіла мати просить: „Міко, добре подумай, може, щось тобі таки сподобалося?". Очка дитини засвітилися й вона солодко зідхнула: „Як концерт вже закінчився і ми їли тортик".

Тепер у Філядельфії молодше покоління не лише прийшло до слова, а має перспективні висліди: керівник відділу Леся Пенкальська, диригент Дитячого хору, зарекомендувала себе здібним організатором, а сам хор – – приємну сонорність, від малят до підлітків. Їй активно допомагають Оленка Заяць та Галя Саґата-Поритко, акомпаніяторка хору, колишня визначна студентка проф. Оранського. Крім них, у відділі успішно працюють співачки Надія Оранська та Катря Оранська-Петик, скрипалька Віра Бойко та інші виконавці. Відділ має ясні цілі: втримати хор колишніх співаків УМІ, розвинути камерний інструментальний ансамбль в оркестру, збагатити репертуар.

Нема сумніву, що ці пляни здійсняться, бо цьому сприяє сама творча атмосфера Освітньо-Культурного Центру, заснованого з легкої і відповідальної руки д-ра Олександра Черника.

Драма "Сльози Божої Матері" за п'єсою Уласа Самчука
присвячена 70-річчю голодомору на Україні
* Чікаго - 20 вересня
* Клівленд - 27 вересня
* Детройт - 3 жовтня
* Чікаго - 4 жовтня
* Філадельфія - 18 жовтня
* Сомерсет - 24 жовтня
* Н'ю-Йорк - 25 жовтня
* Філадельфія - 26 жовтня
* Детройт - 1 листопада
За довідками звертатись
по тел. 216-240-4997
Фірма "Мелодії України" представляє
Вперше на теренах Північної Америки
Гастролі Львівського Обласного Музично-Драматичного
Театру ім.Ю.Дрогобича
Спонсори
Міст
CLEVELAND
НОВА
1300 AM
РАДІОПРОГРАМА
Ukrainian National Association
Український Народний Союз
not just another insurance company
„Свобода" • The Ukrainian Weekly
Soyuzivka" Союзівка
1-800-253-9862
передплата/subsriptions – x. 3042
Комедія "За двома зайцями" за п'єсою Михайла Старицького

Українська...

(Закінчення зі стор. 12)

видання. Кошти дала Раїна Вишневецька, підтвердження чого є в передмові до „Євангелія учительнього...": „мене прийняла в дім свій, в пелігримстві моїм, з таким ділом важним, і далась взяти початок і кінець в домі своєму тій моїй праці, а до того була помічницею і ласкавою патронкою мені багатобідствуючому".

Поруч з Раїною Вишневецькою бачимо з посвят ігумена Кирила в інших примірниках книги імена князів Юрія Чарторийського, Самійла Корецького, які частку коштів на видання долучили до коштів фундаторки. Друкували книги ігумена Кирила не в монастирі св. Тройці в Рахманові, а саме в палаці княгині Раїни Вишнивецької, про що зазначено в присвяті.

Основною причиною того була наявність відповідних умов для праці: розміщення похідної друкарні, шрифтів, паперу та й самого побуту друкарів, а також сусідство водяного млина, який своїми колесами приводив в рух і друкарський верстат. Через рік старанної праці, 12 травня 1619 року, „Євангеліє учительноє..." (552 сторінки) з'явилось в Рахманові. Книга була видрукувана на доброму папері в дві фарби – чорну і червону, сторінки в лінійних рамках, є гравюри, три варіянти герба князів Вишневецьких, Чарторийських, Корецьких, заставки, ініціяли, ряд виливних прикрас.

Попередню книгу ігумена Кирила „Зерцало Богословій", видану 1618 року в Почаєві, духовенство, особливо московське, сприйняло дуже вороже. Так було і з новою його працею. Про це пише в передмові сам автор: „Хулного язика їх слово гниле, неправда і яду зміїного пекельного наповнене, пронісся всюду, по всій землі руській і засмучуючи гради і народ посполитий, налаштовуючи на мене, творячи докори, неславу, сміхотворство і наклепи наговірні, приводячи в огиду книгу цю... І від віри святої насміли відлучити мене і в сонм нечестивих зарахувати".

Собор Православної Церкви, який очолював митрополит Київський Іов Борецький, осудив нове видання ігумена Кирила, а московський цар Михайло Федорович і патріярх Філарет наказали „Євангеліє учительноє..." зібрати і спалити. В ті часи палення книг було звичним і буденним явищем. Але попри всі наговори „Євангеліє учительноє" мало широке коло читачів, свідченням того є його передруки 1696 року в Унівському Свято-Успенському монастирі та 1697 року в Могилеві.

Свою мандрівну друкарню ігумен Кирило забрав з собою до Замостя, де в 1621-1625 роках при місцевому українському православному братстві був проповідником і вчителем, а наступного року вже як ігумен Єлецького монастиря в Чернігові разом зі своєю друкарнею продовжив українське книгодрукування.

В парафіяльній церкві св. Троїці в Рахманові, яка постала на місці колишньої обителі, до Першої світової війни, в прицерковному архіві, був ряд стародруків, серед них і „Євангеліє учительноє", яке збереглось, читалось і шанувалось. Подальша доля цього церковного архіву і стародруків загадкова.

Шумськ. Храм Преображення Господнього

Володимир Рожко,
Луцьк

ВИБРАВШИ НАС ЗАОЩАДИТЕ!
10-10-719
УКРАЇНА
14.9¢
НОВІ НИЗЬКІ ЦІНИ!
УКРАЇНА .... 14.9¢
РОСІЯ .... 9.9¢
- МОСКВА .... 4.9¢
- С. ПЕТЕРБУРГ .... 4.9¢
ІЗРАЇЛЬ .... 7.9¢
КАНАДА .... 4.9¢
США .... 4.9¢
• Ті самі низькі ціни, 24 години на добу
• Нема щомісячних оплат
• Оплата за розмови буде включена у Ваш телефонічний рахунок
• Немає потреби реєструватися
• Ваш телефон працює відразу
Це дуже просто!
США І КАНАДА: 10-10-719 + код міста + номер телефону
Для дзвінків за кордон: 10-10-719 + 011 +код країни + код міста + номер телефону
Починайте користуватися нашими послугами відразу, це значне заощаджування. Ваше запитання? Телефонуйте: 1-888-279-8666 або відвідайте нас на Інтернеті: www.1010719.com
Обслуга:
startec
THE WORLD, CLOSER TO HOME
Дотеперішні клієнти повинні телефонувати, щоб отримати ті низькі ціни. Невелика плата за з'єднання - 30 ц. Ціни по США дійсні для всіх штатів за винятком Аляски і Гаваїв. Стягується Федеральний податок. Дзвінки за кордон з мобільних телефонів можуть бути іншими.

• РІЗНЕ •

Повідомляємо диригентів церковних хорів, що появилася друком літургія композитора Ізидора Воробкевича. Ноти можна замовити, висилаючи чек на 30 амер. дол. на адресу:
Bohdan Markiw, 126 Newton Rd., Woodbridge, CT 06525

• ПРАЦЯ •

Пошукую надійну особу доглядати моїх батьків, що проживають в українському селі „Золота Осінь" в Кергонксоні, Н.Й. Помешкання і харчі задармо. Побажані американські права водія. Праця від половини жовтня. **Тел.: (978) 440-9232**

Потрібна українка до опіки над 1-річною дитиною з проживанням, над морем в Ню-Джерзі.
Тел.: (609) 494-3963

• НА ПРОДАЖ •

Продається хата (Log House) через власника – 4 милі від Союзівки: вітальня, їдальня, кухня, „dinette", 2 спальні і лазничка. Долина викінчена; „street-level", додаткова мешканева частина. Зпереду – патіо, зі заду – балкон. Щоб хата вам сподобалась, треба її оглянути.
Тел.: (845) 626-4087

П О Д Я К А

Дня 23 квітня 2003 р. з волі Всевишнього відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

ЮЛІЯН ГОЛОВЧАК

Цією дорогою складаємо щиру подяку всім, що вшанували пам'ять Покійного своєю присутністю на похоронних відправах і тризні.

Щиро дякуємо за особисті, листовні та телефонічні вислови співчуття.

Особливо дякуємо о. пароховi Церкви Христа Царя, Ярославові Курпелеві за уділення Найсвятіших Тайн та за відправлення похоронних обрядів.

Щира подяка д-рові Романові Дикому, д-рові Богданові Доберчакові і д-рові Олександрові Соколові за дбайливу лікарську опіку.

Ми щиро вдячні за прощальні слова після Парастасу і тризни, панам: інж. Методієві Борецькому, від Т-ва укр. Інженерів, д-рові Альбертові Кіпі від Т-ва Свята Софія, мґр. Іванові Крихові від Патріярхального Товариства, інж. Теодорові Царикові від Т-ва Бойківщина. Д-рові Леонідові Рудницькому, довголітньому приятелеві, за зворушливого листа, що його відчитав д-р Альберт Кіпа. Д-рові Мирославові Лабунці щиро дякуємо за часті відвідини Покійного, під час його довгої недуги і поміч для нас у цей тяжкий час. Дякуємо йому за ведення Тризни за теплі слова про Покійного. Наша подяка Товариству Українських Інженерів, Товариству Свята Софія і Патріярхальному Товариству за поміщення некрологів в часописах „Свобода" і „Америка".

Невимовно вдячні д-рові Леонідові Рудницькому за статтю „Людина тихої праці", яка була поміщена повністю в часописі „Америка" і частинно в часописі „Свобода". Дуже вдячні інж. Методієві Борецькому за допис про Покійного в часописі „Свобода".

З глибини серця дякуємо подругам 24-го куреня УПС „Чортополохи" за їхню поміч для нас під час так тяжкого часу. Ця поміч давала нам велику моральну піддержку.

Ми невимовно вдячні нашим кумам та приятелям за поміч та готовість допомогти нам, коли зайшла потреба.

Дякуємо п. Евгенові Патриці і п. Миколі Рудницькому за поміч у транспортації Покійного до шпиталів. Дуже дякуємо родині і друзям, що прибули здалека, щоби віддати Покійному останню прислугу. Дякуємо погребовому заведенню Насевича за взірцеве переведення похорону.

Щиро дякуємо за надіслані квіти, пожертви на Служби Божі і датки в пам'ять Покійного на Товариство Свята Софія і на Пласт в Україні.

НА СЛУЖБИ БОЖІ жертвували:

Хор церкви Христа Царя, Світличка Українського Золотого Хреста, Барабах Д., д-р Білик О. і І., д-р Білик М. і І., Білик М., Блендей В., інж. Богачевський Ю. і І., Бредлі А. і І., Бохна О., Брикович Т., Бук Л., Букачик М. і О., Булик Н., Веремієнко М. і О., Волощук Я., інж. Гарасевич Б. і К., Головецька О., Гораєцька О., Горницька С., Доґарті Н., Динькович М. і М., Динькович М., Дзіндзюра М., Дзівак І., Захарчук Д. і К., Карпчук М., д-р Качай-Восбикіян М., д-р Качай Я. і В., Ковальчин М., Кобрин Р., Ковалишин М., Конрад І. і С., інж. Кульчицький Б. і Х., Кушнір І. і М., Кушнір І. і Д., д-р Лабунька М., Лабунька І., Леськів М., інж. Лисобей М. і Х., Лоцуняк Н., Лущак М., Макух Б. і С., Макух С. і А., Макух А., д-р Максимович Р. і А., Маркевич В. і Д., Міджак М., Міджак І. і Г., Німчук В., Обаранець Е. і А., Онуферко С., Панчак В. і М., Пелтеркіс К. і Т., Подоляк М. і Е., Подоляк Ю. і М., Пришляк О. і М., Процюк О. і У., Риндич В., Сокол В. і Х., Стац Р. і Н., Стеблій Ю., Стеблій-Дідаш Л., Стерчо І., Стрийські А. і І., Ткач А., Трийцєцкі Т. і О. Фат А., Флюнт Ю., Фішчеті А., інж. Чижович І. і М., Шаповаленко А. і В., Шуляк Е., Шуляк М. і С., Яворські Я. і І.

ПРИСЛАЛИ КВІТИ:

Т-во Свята Софія, Cigna Corp., Bradley L & D., Breedlove E. T., Блендей Б., Hires Family, Головчак М. і Д., Gleim D & M., Дзіндзюра М., Crumlish J & C., Леськів П., Міджак І. і Г., Morgan J & L., Пак Віра, д-р Попель Ю. і Н., Scalisi R & C., Стац Р. і Н., Шуляк М. і С., Флюнт Ю.

ДАТКИ НА РЕЛІГІЙНЕ ТОВАРИСТВО „СВЯТА СОФІЯ":

Байковські Я. і Н., Белюх С. і Я., Бережницька О., Борис А., Гаврилів А., Гайленд В., Генс Д., Головка С., Головчак О., д-р Головінський І. і Н., Городиський Р. і Л., Данилів Т. і Н., Добровольський Я. і Г., інж. Зибликевич Е. і С., Івасиків А., Ільницька І., Касіян М. і М., інж. Кіржецький М. і Л., Ковар В . і А., Козак Я. і К., Колінко О., Колодій В. і К., д-р Кушнір Л. і І., Конрад І. і С., Кузик Л., д-р Куляс Ю., Леочко Н., Лессо Л., Луцишин І., Лязо Г. і М., Макух Б. і С., Макух А., Мисько З., інж. Німилович О. і Н., Німчук І. і М., Онуферко М. і Л., інж. Пак І. і Л., Пак В., Пелюсо А. і Л., Пришляк М. і Р., родина Пуцило, д-р Рудницький Л. і І., Сліпець І. і М., Статс Р. і Н., Утриско Г., Флюнт Ю., Фльорчук А., Фусяк-Товарницькі, Чорпіта Х. і Р., д-р Цісик Т., Шиприкевич О. і М., Шуляк М. і С., Яськів А., Яциник О. і М., Яхтарович Р.

Разом 2,585.00 дол.

ДАТКИ НА ПЛАСТ в УКРАЇНІ:

Інж. Білас М. і С., д-р Білик О. і І., Брикович Т., Вальчук О. і Х., Ганусяк А., інж. Ганас О. і Х., Гарасимович Р., Гарасимович А., Гарасимович О. і С., Головчак О. Голубовський В. і Н., Гомик Й. і В., Ґораєцька Оксана, Данилів Ю., Денькович М. і М., д-р Заліпський Я. і В., Захарясевич М., інж. Захарчук Б. і Дз., Заяць В., Ковальчин М., інж. Куземський І., інж. Коженьовський Б. і К., Клос А., Квік І. і А., Конрад І. і С., Леськів М., д-р Лабунька М., Лабунька І., інж. Лисобей М. і Х., Леськів М., Люба С., Лущак М., Луцишин І., д-р Максимович Р. і А., Макух Б. і С., Макух А., Маркевич В. і Д., Масюк Х., інж. Німилович О. і Н., Нищот О. і М., Онуферко Я., Онуферко М. і Л., Обаранець Е. і А., проф. Оранський Ю. і Н., інж. Павлюк Б. і Н., інж. Пак І. і Л., Пак В., інж. Прасіцький А. і О., Подоляк М. і Е., Панчак В. і М., Романів В. і З., д-р Слюсарчук Ю. і А., Ставничий Я. і М., Світенко Л. і С., Скафіді Т. і О., мґр Тарнавська М., Тодорів Б. і В., інж. Турченюк Б. і Х., Фат П. і А., Чайківський З. і Л., інж. Царик Т. і Т., Щука І.

Разом 2,365.00 дол.

Усім жертводавцям щира подяка.
Нехай Всевишній винагородить Вас своїми безмежними ласками.

Дружина ОЛЕНА з родиною

ФУНДАЦІЯ ім. ІВАНА БАГРЯНОГО
з глибоким жалем повідомляє своїх членів та її друзів, що 3 вересня 2003 р. відійшов у вічність на 76-му році життя в Каліфорнії

св. п.

ОЛЕКСАНДЕР СКОП

(ОЛЕСЬ ШПИЛЬКА)

голова Фундації ім. Ів. Багряного та довголітній заслужений, провідний член УРДП-УДРП, член Об'єднання українських письменників діяспори „Слово" та інших організацій.

Висловлюємо найщиріші співчуття його дружині СОФІЇ, дочкам ВІРІ і НАДІЇ та рідні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною і болючою вісткою з рідними і знайомими, що в понеділок, 1 вересня 2003 р. відійшов у вічність на 85-му році життя, наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

ОЛЕКСАНДР СКОЦЕНЬ

нар. 28 липня 1918 р. у Львові, Україна.

Славний футболіст команд: „Україна" – Львів, „Динамо" – Київ, „Ніцце" – Франція та ін. Довголітній член та головний радний Українського Братського Союзу, довголітній член Українського Національного Об'єднання, Торонто-Захід, громадський діяч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 5 вересня 2003 р. в українській католицькій церкві св. Димитрія в Торонто.

Похоронений на українському цвинтарі св. Володимира в Оквіл, Онтаріо.

Залишились у глибокому смутку:

дружина	– АННА
сини	– ЛЮБОМИР і ВОЛОДИМИР з дружинами
внучки	– ТАМАРА і ВІРА
брат	– ВОЛОДИМИР
братова	– СТЕФА
братанка	– МОТРІЯ КАЙДОН
сестрінок	– ЄВГЕН ЗМІЙ
пасербиця	– ІРИНА БІЛАНЮК з мужем ТЕОДОЗІЄМ та дітьми АНДРІЄМ і ХРИСТИНОЮ

ближча і дальша родина в Канаді, Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

УКРАЇНСЬКА СПОРТОВА ЦЕНТРАЛЯ АМЕРИКИ І КАНАДИ
ділиться сумною вісткою з членами і симпатиками, що в понеділок, 1 вересня 2003 р., після важкої недуги на 85-му році життя відійшов у вічність

бл. п.

ОЛЕКСАНДЕР СКОЦЕНЬ

один з найвизначніших в минулому, український футболіст СТ „Україна" Львів, київського „Динамо", СТ „Україна" Зальцбург, Австрія, СТ „Україна" Ульм, Баварія, „Спортінг Клюб" Шарлеруа, Бельгія, ОГК „Ніцца" Франція, СТ „Україна" Едмонтон, Торонто, Канада, УСК „Тризуб" Торонто, співосновник УСЦАК, довголітній член Делегатури УСЦАК-Канада, член Ради УСЦАК та ряду українських суспільно-громадських і політичних організацій.

Поминальні святі Літургії і похоронні відправи відбулися в Торонто, Канада.

Опечалений горем Дружині, Синам з родинами і дальшій родині передаємо щирі співчуття.

УПРАВА УСЦАК

Червона Калина

5-ий Курінь УПС

Ділимося зі всіма братчиками Загону і українською громадою сумною вісткою, що 30 серпня 2003 р. на 94-му році життя несподівано відійшов від нас на „Вічну Ватру" наш братчик член 5-го Куреня УПС „Червона Калина"

бл. п.

пл. сен. довір'я

ІВАН ГАЛІЙ

Дружині і родині Покійного складаємо наші глибокі співчуття.

СТАРШИНА 5-го КУРЕНЯ УПС
„ЧЕРВОНА КАЛИНА"

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що дня 30-го серпня 2003 р. несподівано відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

д-р ІВАН ГАЛІЙ

Нар. 22 грудня 1909 р. в Дашові, Україна.

Пл. сен. Довір'я, член куреня „Червона Калина", секретар Відділу „Провидіння" південного Н.Дж., член багатьох добродійних організацій.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу 6-го вересня 2003 р. о год. 11-ій ранку в українській католицькій церкві св. Миколая, Милвил, Н.Дж.

Залишені у безмежній скорботі і смутку:

дружина – МАРІЯ
донька – МАРТА ГАЛІЙ-ДЕНИСЕНКО
внуки – ОЛЕКСА і ОЛЕНКА ДЕНИСЕНКО
сестри – ОЛЬГА, МАРІЯ, СЛАВА з родинами – Україна
родини – д-р ЮРІЙ ЛОЛИКЕВИЧ
– РОМАН РАКОВСЬКИЙ з родиною
– МАРТА ІВАСИК-АНТОНІВ з родиною
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів родина буде щиро вдячна за молитви і за датки на Патріярший Собор у Києві, на Кат. Духовну Семінарію у Львові і на Пласт в Україні.

В ШОСТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого МУЖА та БАТЬКА

бл. п.

ВОЛОДИМИРА ОБУЩАКА

будуть відправлені заупокійні

СЛУЖБИ БОЖІ

в неділю, 21 вересня 2003 р., о год. 8:30 ранку

в церкві св. Архистратига Михаїла, 1013 Факс Чейс Ровд, Дженкінтавн, Па.;
в катедральному соборі Івано-Франківськ, Україна.

Рідних, приятелів і знайомих про пам'ять і молитви за спокій душі Покійного просять

Дружина – СТЕФАНІЯ
Дочка – ВІРА

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною і болючою вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в понеділок, 1 вересня 2003 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

ВОЛОДИМИР ҐУЛКЕВИЧ – „РУБАЧ"

нар. 14 січня 1920 р. в Перемищині.

Кол. ветеран Дивізії „Галичина", учасник бою під Бродами, ветеран Українські Повстанської Армії, сотні к-ра „Громенка", громадський діяч, активний член Організацій Українського Визвольного Фронту, член Товариства Вояків УПА ім. ген.-хор. Тараса Чупринки в США і Канаді, член Українського Дому в Рочестері.

Прибиті горем:
дорога дружина – ЮЛІЯ
дочки – ІРКА з чоловіком ДАВИДОМ і внучкою ХРИСТИНОЮ, ГАЛИНА з мужем ЮРКОМ та внуками ОЛЕСЬОМ і МИКОЛОЮ
син – ЯРОСЛАВ
сестра і брат з родинами в Україні.

Вічна Йому пам'ять!
Царство небесне душі Його!

З глибоким жалем і смутком повідомляємо всіх членів Товариства Вояків у ЗСА і всю українську громаду, що в понеділок, 1 вересня 2003 р. відійшов від нас у вічність в Рочестері, Н.Й.
ПІДСТАРШИНА УПА

сл. п.

ВОЛОДИМИР ҐУЛЬКЕВИЧ-РУБАЧ

нар. 14 січня 1920 р. в с. Нове Село, пов. Перемишль.

Дружині, дітям і всій родині складаємо вислови глибокого співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Головна Управа Т-ва Вояків УПА
ім. ген.-хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки
в ЗСА

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього
відійшов у вічність наш дорогий
БРАТ і ДЯДЬКО

бл. п.

ІВАН ОВЕРКОВИЧ КУРАВСЬКИЙ

нар. 15 квітня 1919 р. в м. Тимиїв на Київщині.
Довголітній голова парафіяльної управи катедри св. кн. Володимира
в Ню-Йорку та голова Будівельного комітету Українського Села в Самерсет, Н.Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 2 вересня 2003 р. в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж. з участю преосвященного Владики Антонія і численного духовенства.

Покійний похований в крипті при Церкві-Пам'ятнику коло своєї дружини Дженет Куравської-Миронюк.

Залишені в смутку:
сестра – ПАРАСКЕВІЯ САМЧУК
племінниця – ЛЕСЯ САМЧУК
племінниця – ГАЛИНА СКОЧИЛЯС з мужем МАЙКОМ і дітьми МАЙКОМ і ХРИСТИНОЮ
та ближча і дальша родина в Америці і Канаді.

Родина просить складати пожертви в пам'ять Покійного
на Історично-Освітній комплекс Української Православної Церкви в США.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 1 серпня 2003 р. в Івано-Франківську
відійшов у вічність, наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ і ТЕСТЬ

бл. п.

д-р БОГДАН ГЛИНСЬКИЙ

нар. 22 березня 1919 р. в селі Трудове на Теребовельщині.

Все своє життя присвятив своїм рідним та лікуванню хворих та немічних людей.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ були відслужені 2 серпня ц.р. в місцевій церкві.

Залишені в глибокому смутку:
дочка – ЛІДІЯ КІЯЩУК з мужем ІГОРЕМ
син – ОРЕСТ з дружиною ЛЕСЕЮ
внучки – ОЛЯ, МАР'ЯНА, ЛЮБА, ДАРІЯ.

Про молитви за спокій душі бл. п. Богдана просить рідня.

Вислови співчуття вш. Рідні пересилають приятелі бл. п. Богдана
ще із студентських часів – д-р Євген і Анізія Ґілі в США.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що в суботу, 6 вересня 2003 р. відійшла
у Божу вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

АННА ВОРОБЕЛЬ

нар. 29 квітня 1922 р. на Галичині.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 9 вересня 2003 р. в українській католицькій церкві св. Юра в Ню Йорку, а відтак на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

У смутку залишилися:
чоловік – ІВАН
доньки – ЛІДА ЛЕЩИШИН
– МАРІЯ ШЕВЧУК з чоловіком БОГДАНОМ
– ОЛЯ МЕЙЧЕН з чоловіком БРУСОМ
внуки – НАДІЯ з чоловіком ДАРЕНОМ
– МИХАЙЛО
– КАТРУСЯ
– ДАНИЛКО
та дальша родина.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною,
приятелями і знайомими, що 4 серпня 2003 р.
відійшов від нас у засвіти на 76-му році життя
наш дорогий БРАТ, МУЖ, БАТЬКО, ДІДО,
СТРИЙКО, ВУЙКО

бл. п.

МЕРКУРІЙ ІРИНЕЙ РАТИЧ

нар. в Черчу біля Рогатина в Україні.
Вояк Дивізії УНА „Галичина", учасник бою під Бродами,
активний член української церкви та громади в Ляшін, Квебек, Канада.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, неділю і понеділок, 9-11 серпня
в похоронному заведенні Норт Дейм до церкви св. Василія.

По похоронних відправах тіло перевезено на цвинтар у Ляшін.

Залишив у глибокому смутку:
Дружину – ҐІЗЕЛЮ БРУНЕТ
Сина – ТАРАСА з дружиною ДАНІЕЛЕЮ ҐАВТІЄР
Доньок – ДІЯНУ з чоловіком АНДРЕ МИРЕ
– НАДІЮ з чоловіком ДЖІНОМ ЛЕҐАРЕ
Брата – ЄФРЕМА ЯРОСЛАВА з родиною в Америці
Внуків – НАЇТА, КАТЕРИНУ, ЛІЮ, ЛОРЕНЦ, ЕВУ
Ближчу і дальшу родину в Канаді, Америці, Україні, Молдаві, Швеції та Польщі.

Вічна Йому Пам'ять!

Замість квітів дивізійники перевели збірку для сиріт.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого дорогого і незабутнього

бл. п.

д-ра прав

ВІКЕНТІЯ ШАНДОРА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ та ПАНАХИДИ

в таких церквах:

Ню Бранзвик, Н.Дж. – церква Різдва Пречистої Діви Марії (80 Livingston Ave.) – 19 вересня 2003 р., о год. 10-ій ранку;
Кергонксон, Н.Й. – церква Пресвятої Трійці – 19 вересня 2003 р., о год. 8-ій ранку;
Ужгород, Україна – в Катедральному соборі Баранинці, Україна;
Пряшів, Словацька Республіка – в монастирській каплиці оо. Василіян.

Про молитви за спокій душі Покійного
просить Родина.

В П'ЯТУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого і незабутнього МУЖА, БАТЬКА, БРАТА і ДІДУСЯ

бл. п.

ТЕОФІЛЯ МОРАВСЬКОГО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в суботу, 13 вересня 2003 р., о год. 5:00 вечора в церкві св. Михаїла в Менвіл, Н.Дж.;
у вівторок, 16 вересня 2003 р., в українській католицькій церкві в Люрді, Франція;
у вівторок, 16 вересня 2003 р., о год. 8:00 ранку в українській католицькій каплиці в Гемтонбургу, Н.Й.

Просимо рідних, приятелів і знайомих згадати Покійного у своїх молитвах:
дружина – ЛЕСЯ
доні – СОНЯ ГАЛІЙ з чоловіком ПАВЛОМ
– НАТАЛКА МАДЖ з чоловіком ПАВЛОМ
– ЛЕСЯ КРУЧРВА з чоловіком РОМАНОМ
сестри – МАРІЙКА ГОРБАЧЕВСЬКА
– СТЕФАНІЯ ПОКОРА з родиною
внуки – ЕРИК і АЛЕКСАНДЕР

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040